

KRIG *i Norge*

OKTOBER

Innhold

Introduksjon	2
Sovjet styrker sine posisjoner	4
Atomvåpen	5
Norge – strategisk viktig for Sovjet	6
Hele Norge vil bli angrepet	7
De norske forsvarsplanene	8
Den norske hæren	12
Mobiliseringshærens svakheter	14
NATO-unnsøtninger	15
Norge i Sovjets strategiske bilde	16
Sovjetiske landstridskrefter mot Norge	17
Transportproblemene for invasjonstyrken	18
Slik kan et angrep utvikle seg	19
Okkupasjonens første fase	24
Spesialavdelinger mot indre motstand	25
Den politiske situasjonen ved et angrep på Norge .	26
Et okkupert folk	29

Redaktør: Per Gunnar Gabrielsen.
Heftet er skrevet av et forfatterkollektiv.

Forsiden:

Divisjonens atomraketter: Sovjetiske FROG-7 på marsj under dekke av røykskjerm. Rakettene er taktiske med en rekkevidde på 50 - 60 kilometer, men treffsikkerheten er lav.

Sprengkraften på stridshodet er rundt 20 kilotonn, tilsvarende 20.000 tonn TNT, og slike raketter vil høyst sannsynlig bli brakt inn i Norge under en invasjon.

Baksiden:

Landsetting fra helikopter: Amerikanske soldater fra »Den raske innsetingsstyrken» trener i ørkenområde i Egypt.

Dette er en helt ny avdeling som raskt kan settes inn hvor som helst i verden for å beskytte amerikanske interesser.

I hvor stor grad Norge er en del av disse interessene gjenstår å se.

© Forlaget Oktober A/S
ISBN 82-7094-367-3
A/S Duplotrykk Oslo 1983

INTRODU

Hensikten med dette heftet er å få fram et bilde av åssen opptakten og første del av en verdenskrig vil arte seg i Norge. Mye er tatt for gitt, f.eks. at det svært sannsynlig blir en verdenskrig, at Sovjet angriper Norge, at denne krigen i hovedsak blir en konvensjonell krig. Disse forholdene er behandla i Røde Fane og Klassekampen. AKP(m-l) har gitt dette en programmatisk form i sitt militærprogram, utgitt på Oktober forlag.

KRIG I NO

OM Å BLI TATT PÅ SENGÅ

Ingen av de to verdenskrigene er kommet som lyn fra klar himmel. Forut for begge var det et langt tidsrom med økt spenning mellom de imperialistiske maktene/blokkene som skulle komme til å rivalisere om verdensherredømmet. Fra århundreskiftet og på 30-tallet var verden svanger med krig.

Mange så denne økte spenninga, akkurat som mange ser den økte spenninga mellom supermaktene i dag. Når det sosialistiske Sovjetunionen brukte tidsrommet for andre verdenskrig til å styrke tungindustrien, krigsindustrien, mens borgerskapet i det norske Stortinget skar ned forsvarsevnen, vitner dette om en grunnleggende ulik vurdering av grunnlaget for spenninga. Stalin bygde på marxismen-leninismen, på Lenins teori om imperialismen som konkluderer med at verdenskriger er en lovmessighet under imperialismen. I Norge ble forsvarsbudsjettene skåret ned, mens nedrustningskonferanser ble framholdt som verdens redning. Parallellene til dagens fredsbevegelse er iøyenfallende.

KSJON

Dette heftet er i hovedsak en studie i den militære situasjonen i og rundt Norge. Målsettingene til den sovjetiske arme'en blir vurdert. Og ut fra spørsmålet: er de faktiske styrkene i stand til å oppnå disse måla? gjør vi et forsøk på en konkret vurdering av dette. På samme måte gjør vi en vurdering av det norske forsvaret. Ut av dette mener vi det er mulig å få fram et bilde av assen opptakten og første del av en verdenskrig vil arte seg i Norge. Bildet er sjølsagt ikke like skarpt i

konturene over det hele, men vitsen er å få et hovedriss.

Når vi gjør dette arbeidet, er hensikten klar. Alt i starten av heftet trekker vi konklusjonen at et folk som ikke er *forberedt*, er dårlig rusta til å *handle*. Det vi håper på, er at overraskelsene ved et angrep skal bli færrest mulig.

For ordens skyld, - ikke noe av dette materialet som legges fram er ukjent for sovjetisk militær etterretning. Om

vi var usikre på det, ville vi ikke lagt det fram offentlig. De konklusjonene vi trekker, er nok mer overraskende for den norske befolkninga enn for forsvarsstabene i Sovjet. Det er også en hensikt med heftet å kle av den reelle forsvarsevnen til Norge noen myter i opinionen. Den nedslående virkeligheten er om ikke annet ei utfordring til *handling*. Så lenge de offisiselle norske mytene om forsvarets fortrefelighet får råde, kan det ikke bli gjort noe for å rette opp situasjonen.

RGE — EN STUDIE

Sovjetiske marinesoldater går i land fra et pansret amfibisk kjøretøy. Bak til venstre ute i vannet sees også en amfibisk lett stridsvogn og alle er de satt i land fra landgangsfartøyer lengre ut.

Landgangsoperasjoner av denne type med slike kjøretøyer krever rolig sjø.

I tillegg trodde Stortinget at Norge kunne stå *utafor* den andre verdenskrigen, mens en realistisk vurdering alt på forhånd kunne pekt på Norskekystens strategiske betydning. I dobbel forstand ble altså norske myndigheter tatt på senga før andre verdenskrig.

VARSLINGSTID

Går vi gjennom de sakene som skjedde umiddelbart før krigsutbruddet, dvs. de nærmeste månedene og ukene, er det grunnlag for å påstå at det var en *varslingstid* før angrepet. Denne varslingstida ga sjølsagt ikke rom for å bygge opp et forsvar, - men det ga grunnlag for å mobilisere det forsvaret som fantes. Regjeringa i 1940 feiltolka riktignok alle varslene som kom opp: *troppe* sammen trekning, om flåtebevegelser ol. Det *kan* skje en gang til. Men to ting gjør dette mindre sannsynlig. For det ene sjølve erfaringa med 9.april. For det andre at varslingsteknikken, spesielt på den taktiske sida, er langt mere utbygd.

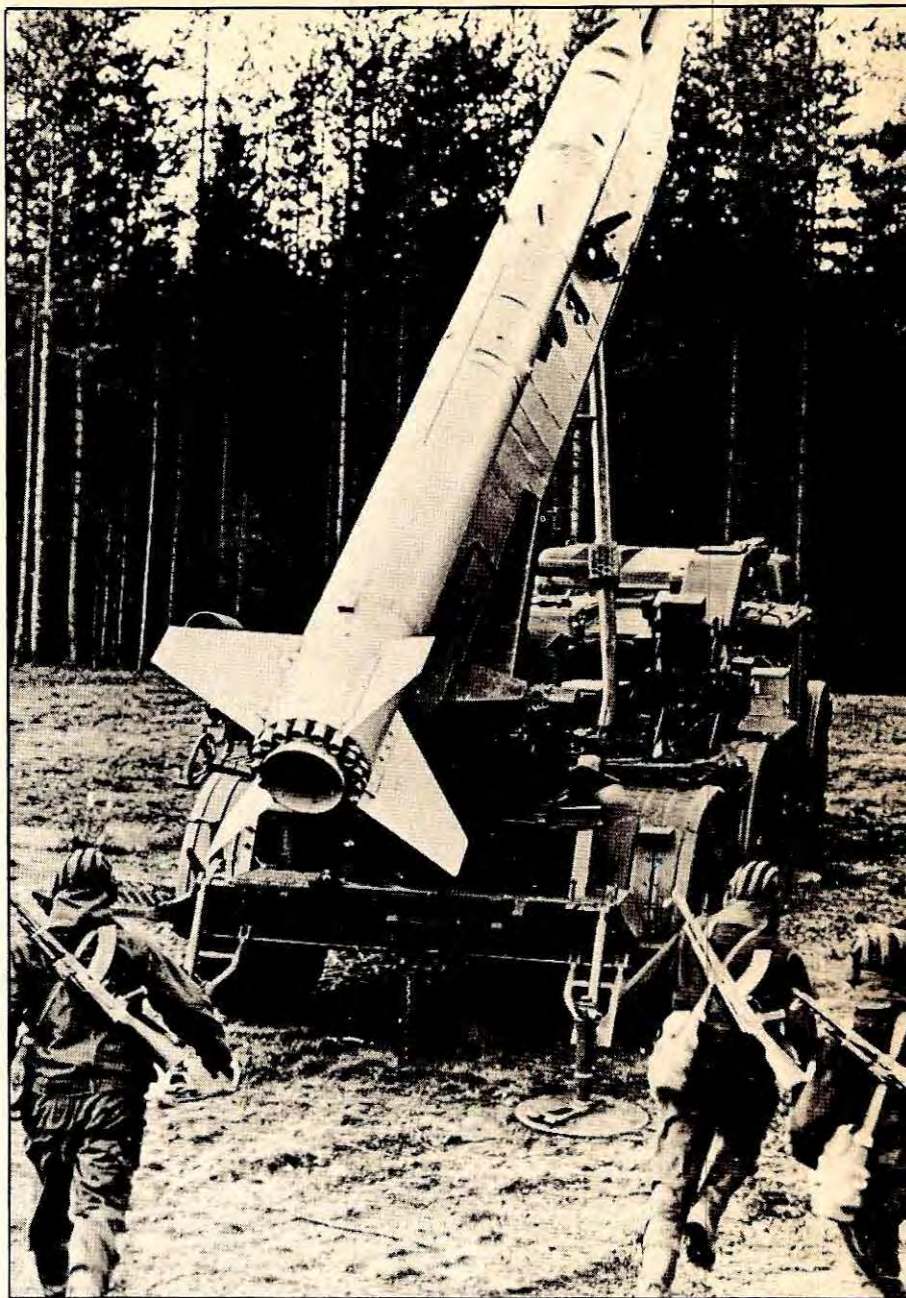
Sovjet styrker sine posisjoner

I den førkrigssituasjonen vi er i nå, søker Sovjet å styrke sine posisjoner målbevisst. Vi skal gå gjennom noen forhold som kan øke Sovjets sjanser til å nå sitt krigs-mål: kontroll over Vest-Europa. En bør jo da ha i bakhodet at sovjetisk framgang på disse områdene, styrker Sovjets posisjon og øker krigsfaren.

1)Økt splittelse mellom Vest-Europa og USA, økonomisk og militært. Som følge av dette, politiske motsetninger blir skarpere.

2)Tilnærming mellom enkelte Vest-Europeiske land først og fremst Vest-Tyskland og Sovjet. Denne tilnærminga skjer på et økonomisk grunnlag og kan utvikle seg ettersom den økonomiske krisa vokser.

3)Den konvensjonelle overlegenheten til Sovjet øker, den kjernefysiske overvekten i Sovjets favør i Europa øker. På den konvesjonelle sida er særlig sjøstridskreftene viktige.

Like før utskytning av en sovjetisk FROG-7 taktisk kjernefysisk rakett. Hver sovjetisk motorisert infanteridivisjon har en bataljon med fire slike mobile raketter.

4)Frykten for atomkrig i Vest-Europa kan føre til handlingslammelse. Tendenser til kapitulasjonisme vokser i befolkninga.

5)Opposisjonen i Øst-Europa må nøytraliseres og uskadeliggjøres. I det minste begrenses så mye at den får plass bak piggrådssperringer.

6)Sovjet vil unngå krig på to fronter og ønsker seg ryggen fri mot Kina.

Som vi ser har Sovjet framgang på flere av disse områdene. Viss vi legger til framstøt på Europas sørfanke, framstøt mot energikildene for den vestlige krigsmaskinen (Afghanistan) og utbygging av sjømilitære posisjoner for å avskjære handelsforbindelsene for Vesten, gir det et helhetlig bilde av ei supermakt som sytematisk utnytter ei førkrigstid og skaffer seg nye kort på handa for hver dag som går.

Summert opp viser erfaringene at det forut for et angrep vil være to faser. Den første fasen, som vi er inne i nå, kjennetegnes av at krigsfaren er reell, at en gnist i dag kan utløse en verdenskrig. Denne fasen gir rom for helt konkrete forberedelser. Ingen kan forutsi hvor lenge den vedvarer. Den neste fasen vil sannsynlig vis være kjennetegnet av en konflikt som trappes opp. Det betyr at det vil være et visst forvarsel før selve angrepet på Norge settes inn. Hvordan en utnytter disse fasene er selvsagt et *politisk* spørsmål som vi kommer tilbake til.

Atomvåpen

Et viktig moment i Sovjets krigsplaner, er den eventuelle risikoen

de løper for at USA svarer på et angrep inn i Vest-Europa med å bruke atomvåpen. Det er helt åpenbart at USA ikke vil sitte rolig å se på at Vest-Europa forsvinner ut av deres grep. Og hvis NATO-landene ikke klarer å demme opp for Sovjet med konvensjonelle våpen, er det klart at atomvåpen kan bli brukt. Problemet både for USA og Sovjet er at en forsiktig og begynnende utveksling av interkontinentale raketter, raskt kan utvikles til et gjensidig selvmord med store deler av deres territorium i grus og aske.

For USA er det dermed maktpåliggende å være i stand til å bruke kjernefysiske våpen rettet mot sovjetiske mål uten selv å risikere

massiv gjengjeldelse. I dette lys må vi se den planlagte utplasseringen av de strategiske mellomdistansevåpen Pershing II og Tomahawk.

Ved hjelp av disse våpen, plassert i og utskutt fra Europa, kan USA håpe å begrense en eventuell atomkrig til Europa og de vestlige deler av Sovjet. Dette kan neppe være en trøst for de europeiske landene, særlig ikke for folket i de landene hvor raketten skal utplasseres. I denne sammenhengen må vi faktisk kalle de små landene Nederland og Belgia for kjernefysiske garantister for supermakta USA.

Den andre sida av dette er atomvåpenenes avskrekkende virkning. Ved å inneha atomvåpen skal disse landene teoretisk være istand til å motstå et press fra Sovjet. Sovjet skal etter dette ikke være istand til å terrorisere en regjering til kapitulasjon ved å true med bruk av kjernefysiske raketter av typen SS-20.

NORGES STILLING

For Norges vedkommende må logikken da bestå i at hvis Sovjet truer regjeringen, svarer NATO med samme trussel. Videre må det bety at hvis Sovjet demonstrerer sine alvorlige hensikter med en atom-ladning mot en mindre norsk by, må f.eks. Belgias regjering gå med på å sende en Tomahawk krysser-rakett mot en tilsvarende sovjetisk by. Det må være åpenbart at vi ikke kan støtte en slik tankegang. Den logiske konsekvensen måtte i tilfelle bli at også Norge måtte skaffe seg atomvåpen, det ville være for dristig å stole på at Belgia ville utsette seg for gjengjeldelse ved å være vår kjernefysiske garantist.

VÅRT SVAR

Det eneste svaret som kan gis en kjernefysisk utpressing er viljen til å motstå angrepet når det kommer. Forutsetningen for dette er trefoldig: 1) En politisk ledelse som ikke lar seg terrorisere til kapitulasjon overfor trusler og press. 2) Et sterkt forsvar som må være det materielle uttrykket for en slik holdning.

Semi-trailer med utskytningsrampe for fire krysserraketter av typen Tomahawk. Slike strategiske kjernefysiske systemer skal etter NATOs planer utplasseres i Vest-Tyskland, England, Italia, Belgia og Nederland.

Tomahawk er en liten flygende bombe med jetmotor og går i lav høyde med samme hastighet som et passasjerfly. Den er uhyre vanskelig å oppdage, men desto lettere å skyte ned.

SS-20 derimot er en ballistisk rakett og går i stor høyde med stor hastighet. Denne kan lett oppdages på radar, men er umulig å skyte ned. Varslingstiden blir maksimalt 15 minutter.

Pershing II som etter planen skal utplasseres i Vest-Tyskland, er også en ballistisk rakett, men bare med tredjeparten av rekkevidden til SS-20. Treffsikkerheten er imidlertid høyere.

3) Et kommunistisk parti som er istand til å lede en folkekrig mot en eventuell okkupant og mobilisere folket til deltagelsen i denne.

Alle disse tre forutsetningene er like viktige, men for oss i det kommunistiske partiet har vi ulik innvirkning på dem. Vi må alltid bekjempe kapitulasjonistiske ideer i regjeringen, og vi må arbeide for et sterkt og uavhengig forsvar.

Men vi kan allerede nå direkte innfluere på utviklingen av motstandskampen etter en eventuell okkupasjon, og det må bety at vår hovedinnretning blir på det området. Dette har også direkte betydning for defaitistiske ideer blant våre egne. Ser vi at beredskapen vår er tilstede og at den stadig utvikles, motarbeides samtidig tvil om den eneste farbare veien: Folkekrigens vei.

Det er å håpe at arbeiderklassen i Belgia reiser samme kampen, 48 Tomahawk atomraketter kan umulig ha samme kraft som et folk beredt til å forsvare seg.

Norge – strategisk viktig for Sovjet

Et blikk på kartet vil gjøre det klart at Norge ikke blir liggende i ei bakevje i en neste krig. Det vil være avgjørende for Sovjet å sikre seg kontrollen over nordflanken både i offensivt og deffensivt henseende. Med nordflanken menes her Norge, Finland og Sverige. Danmark er egentlig en del av midtavsnittet, mens Island er en del av den kjeden som går mellom Grønland, Island og England.

SOVJET SOM SJØKRIGSMAKT

Russland og Sovjet har alltid i historien vært en landmakt med begrensede interesser på sjøen. På slutten av sekstiårene og begynnelsen av syttiårene begynte dette å su seg drastisk. Dette hadde flere årsaker, den økende handel med andre land i verden var selvsagt viktig.

Sovjet begynte å ta opp konkurransen med USA om innflytelse i en rekke konfliktområder for å skaffe seg fotfeste, etter hvert som USA ble skjøvet ut. Sovjets interesser begynte å gå USA i næringa og det ble tydelig at Sovjet var blitt en imperialistisk supermakt.

For å kunne forsvare og utvide sine interesser, trengte Sovjet en ny type marine, en som kunne operere på verdenshavene. I tilfelle krig trengte de også en marine som kunne ta kampen opp mot de vestlige lands sjøstridskrefter. I første omgang gjaldt det å bygge ut det strategiske ubåtvåpenet og deretter skip og ubåter for å forsvare disse. Så betød det å skaffe seg muligheter til å ødelegge USAs strategiske ubåter, og deretter skip og ubåter som kunne ta kampen opp mot overflateskip som hangarskip og lasteskip.

NORDFLÅTENS BEVEGELSESFRIHET MÅ SIKRES

Det er først og fremst i dette maritime aspektet at Norge er så viktig

Norge som buffer: Sovjetisk selvdrevet luftvern av langtrekkende type. Kommando, ildledning og radarvognene tilknyttet batteriet vises ikke på bildet, men er en integrert del av det.

Sovjetisk pansret angrepshelikopter. I nesen sees et mitraljøsetårn og under vingene beholdere for lette ustyrte raketter. Helikoptere av denne type sammen med transporthelikoptere vil kunne brukes i Nord-Norge gjennom Finnmark, mot Banak flyplass og mot brigaden i Troms.

og som gjør at vi ikke kan regne med å stå utenfor en krig. Sovjet har tre flåter i Europa, Nordflåten, Østersjøflåten og Svartehavsflåten. Mellom den midterste flåten og den sørlige ligger hele Sentral-Europa, og mellom den midterste og den nordlige ligger Skandinavia. I en krig er det helt nødvendig for Sovjet å ha sikre forbindelser mellom Atlanterhavet og flåtestasjonene sine. De nordiske landene er nøkkelen til denne forbindelsen nordover.

Spesielt gjelder dette for Norge når Sovjet har skjovet sitt normale operasjonsområde vestover til linjen. Grønland - Island - England. Da er kontrollen over Nordsjøen, det nordlige Atlanterhav og Barentshavet avhengig av kontrollen over Norge. Og dette gjelder både for offensive operasjoner i Atlanterhavet, mot England og mot nordkysten av Sentral-Europa.

Den innelukkede posisjonen til de tre Sovjetiske flåtene, gjør at tidspunktene for et angrep på Vest-Europa blir uhyre avgjørende. Dette betyr at samtidig med at panser- og infanteridivisjonene går til angrep inn i Vest-Tyskland, må skipene ut av Østersjøen, Svartehavet og Barentshavet..

FRAMSKUTTE FLYBASER

Det er ikke bare for skip at Norge er avgjørende. De Sovjetiske flystyrker vil få de samme fordeler av framskutte baser som flåten, og de samme fordeler av en defensiv basering av luftforsvarsstyrker.

NORGE SOM BUFFERSONE FOR MOTANGREP

Dessuten er Norge viktig som en buffer mot angrep på Sovjet vestfra, enten over sjøen eller gjennom lufta. I denne sammenheng gjelder det å kunne bruke Norge som en base for å kontrollere sjøen og luftrommet og også forhindre at Norge blir et oppmarsj område for en senere offensiv mot Sovjet.

Hele Norge vil bli angrepet

En studie av den strategiske situasjonen i nord viser oss også at det vil være nødvendig å okkupere *hele* Norge. Teorien om at et angrep og en påfølgende okkupasjon bare vil finne sted i Nord-Norge bygger på den falske forutsetningen at nord-norsk territorium i *seg sjøl*, isolert sett fra

Europa, er strategisk viktig. Dette kan selsagt ikke stemme, den strategiske verdien av disse områdene ligger i den geografiske beliggenheten i forhold til Sentraleuropa.

Hva ville Sovjet oppnå ved å okkupere Finnmark og Troms? Muligens en større sikring av skipstrafikken til og fra Kola-området. I tillegg å frarøve NATO en del radarstasjoner for overvåkning av luftrommet. Men Sovjet ville *ikke* ha kontroll over nordflanken, med de mulighetene for støtte til et angrep mot Sentral-Europa som dette gir. Sovjet ville *ikke* ha de samme mulighetene til å kontrollere skipstrafikken i Atlanterhavet og heller ikke ha sikret utløpene i Østersjøen. Derimot ville hæren i Sør-Norge fått tid til å mobilisere, NATO hadde tatt kontrollen over Sør-Norge og Østersjøutløpene, og Sovjet ville fått en *landfront* et sted i Nordland/Nord-Trøndelag. Hva slags »fordeler» ville en sovjetisk general sett i denne situasjonen?

Dette betyr selvsagt ikke at de nordligste fylkene ikke er strategisk utsatte områder, men at Sør-Trøndelag, Rogaland, Vest-Agder og Østlandsområdet er *like* utsatt.

SOVJETISKE MÅL I NORGE

Når det gjelder selve angrepet på Norge, vil tropper transportert med Nordflåtens fartøyer angripe Nord-Norge, Trondheim og Åndalsnes. Disse vil støttes av andre skip som sammen med fly, angriper den norske marine og flyvåpen. Dessuten venter vi angrep over land mot Finnmark og Troms.

Ytterligere marineenheter får oppgaven å nedkjempe NATO-enheter i Nordsjøen, Norskehavet og Østlige Atlanterhav.

Tropper transportert med fartøyer fra den Baltiske flåte, luftlandetropper og infanteri fløyet inn med sivile Aeroflot-maskiner, ventes å angripe mål i Sør-Norge opp til Bergen.

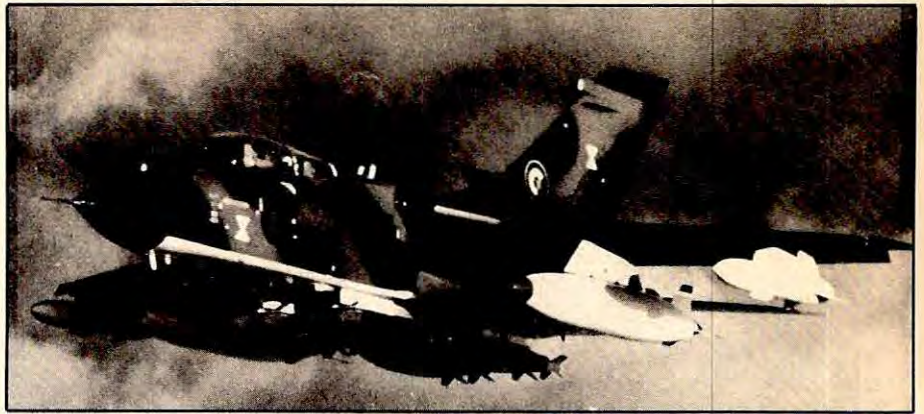
Disse vil også bli eskortert av fly og skip samtidig som angrep rettes mot mål i Norge med fly.

Trondheim er det strategiske

nøkkelpunktet i Norge, Oslo er det politiske og økonomiske senter mens Troms er det militære senter. Dessuten er linjen Stavanger-Kristiansand det mest egnede sted for motangrep fra eventuelle NATO-forsterkninger. Å okkupere Norge uten å sikre seg kontrollen over alle disse stedene, vil ikke være mulig.

STEDER VI KAN VENTE ANGREP

- 1) Fredrikstad for å sikre svenskegrensa, E-6 mot Oslo og hindre mobiliseringen av norske avdelinger.
- 2) Oslo. Et hovedmål må bli å sette den politiske og militære ledelse ut av spill og presse dem til forhandlingsløsninger eller kapitulasjon. Dessuten ventes angrep nordover mot Gardermoen og de nord-sørgående dalførene og nord-vestover mot Hønefoss.
- 3) Drammen. Herfra kontrollere E-18 begge retninger og avansere mot Kongsberg.
- 4) Larvik. Herfra kan troppene avansere raskt til det viktige Grenlandsområdet, sikre flankene mot Sørlandet og Oslo-fjordens vestsida.
- 5) Kristiansand er viktig med Kjevik flyplass, innløpsforsvaret og øvelsesavdelingen på Evje.
- 6) Stavanger og Sola er avgjørende for basering av offensive flystyrker vestover mot England.
- 7) Bergen har marinens hovedbase og er en viktig base for stasjonering av krigsskip for angrep vestover.
- 8) Åndalsnes er et viktig knutepunkt for selve invasjonen og kampene mot norske styrker.
- 9) Trondheim og Sør-Trøndelag har de to viktige flyplassene Ørlandet og Værnes, her er alliert utstyr forhåndslagret, området er tenkt brukt som brohode for amerikanske usetninger og det er det strategiske tyngdepunktet i landet.
- 10) Narvik er viktig som mål for å kunne rette press mot Brigaden sørfra.
- 11) Harstad og Andøya har viktige militære baser og forlegninger.
- 12) Troms fylke inneholder tyngden av den stående norske hæren og den viktige marinebasen Olavsværn.
- 13) Skibotndalen i Troms kan angripes

Langtrekkende angrepsjager. Bildet viser den Tysk/Engelsk/Italienske Tornado med åtte femhundrekilos bomber og slipp tanker.

Den sovjetiske Su-24 er av samme type og de opererer i lav høyde opptil lydens hastighet. Fra baser i Øst-Tyskland kan de angripe mål i Sør-Norge.

østfra av styrker som har gått gjennom Finland.

14) Finnmark kan angripes over land. Banak flyplass og stående norske avdelinger blir et hovedmål.

FØLGENDE MÅL VENTES BOMBET

- Rygge flystasjon med F-16 jagerne.
- De fire NIKE-batteriene på Østlandet.
- Kolsås.
- De stående avdelingene ved Sessvoll/Trandum.
- Muligens radarer i NADGE-kjeden og hovedkvarteret på Reitan ved Bodø.
- Muligens kystradarstasjonene.
- Ørland flystasjon med sine F-16 og E-3 varslingsfly.
- Bodø flystasjon med F-16-jagere.
- Forlegningene til Brigade Nord's stående enheter i Troms.

Forøvrig venter vi ikke at Sovjet vil ha kapasitet til å angripe på langt nær *alle* disse målene med fly straks. De vil måtte prioriteres i en rekkefølge og ødelegges etterhvert som kapasiteten tillater det og mulighetene er til stede.

F-16-flyene vil sannsynligvis være den største trusselen mot angriperen og vi må rekne med at ødeleggelsen av disse vil innlede angrepet. De vil høyst trolig bli forsøkt ødelagt for de kommer i luften ved å bombe basene, Rygge, Ørlandet og Bodø. Banak derimot, vil sannsynligvis bli forsøkt tatt med helikoptertransporterte tropper og Andøya flyplass med tropper fra skip eller fly.

ANGREP PÅ KYSTFORTENE

Kystfortene er spesielt vanskelige å uskadeliggjøre samtidig som de utgjør et uhyre effektivt innløpsforsvar. Fortenes plassering ønsker vi ikke å offentliggjøre, men de ligger ved følgende innløp:

- Ytre Oslo-fjord
- Utenfor Kristiansand
- Innløpet til Trondheimsfjorden
- Utenfor Narvik
- Rundt Harstad
- Ved fjordene i Troms og Tromsø

Normalt må fortene angripes over land av styrker enten landsatt fra landgangsfartøy, ubåter eller droppet i fallskjerm. Den mest sannsynlige metoden er bruk av Marineinfanteri i Nord-Norge og Marinejegere fra ubåt de andre stedene.

De norske forsvarsplanene

Det norske invasjonsforsvaret er organisert for to hovedoppgaver:

- Hindre en angriper å få fotfeste i landet, og
- Kaste fienden ut igjen med alliert hjelp hvis han har fått fotfeste.

Litt mer konkret betyr det å hindre en angriper fra å invadere landet fra sjøen, rykke inn over grensene i Troms og Finnmark og hindre landsetting av flybårne styrker.

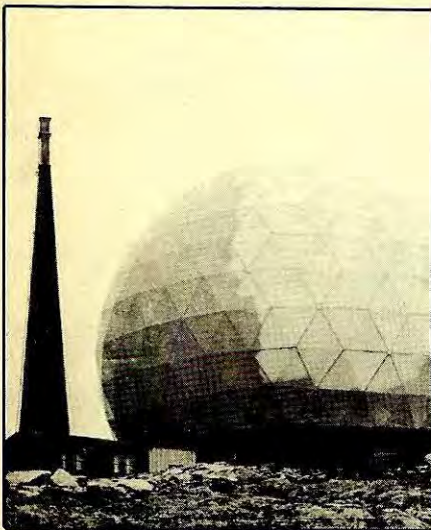
Videre, i tilfelle fienden står i landet, betyr det å sinke hans framrykning og påføre han størst mulig tap, legge mulighetene til lette for alliert hjelp og sammen med unnsetningene, kaste fienden ut igjen.

Vi skal vurdere det norske forsvarets muligheter for å gjennomføre disse planene. Først vil vi se på forsvarets midler til å hindre en angriper i å etablere et brohode i landet.

STRATEGISK VARSLING

Forsvaret må få tid til å organisere motstanden og mobilisere styrkene. Jo tidligere en fiendes hensikter blir klare, desto større muligheter er det for å ta brodden av angrepet. Den strategiske varslingen foregår på mange måter og med mange midler. Det viktigste er å kunne tolke den potensielle angriperes politiske, militære og økonomiske situasjon til enhver tid, hans langsiktige planlegging og resultatene av denne, hans manøvrer på verdensarenaen, hans konflikter med den andre supermakten og stemningen både blant lederskapet og befolkningen i landet.

Videre betyr det innsamling av data

Radarstasjonen i NADGE-kjeden. Dette er et stort antall radarer som går fra Norge ned til Tyrkia for å varsle om flyangrep. Problemet er at de er sårbare og ikke kan oppdage lavangrep. Det nye varslingsflyet E-3 er følgelig mer egnet mot moderne fly.

fra satellitter, spioner, lyttestasjoner, fly og skip rettet mot hans militære disposisjoner, manøvre, øvelser og troppebevegelser for å kunne registrere ethvert forhold utenom det normale. Dette materialet oppdateres og tolkes, og gjøres kjent for den politiske og militære ledelse, som så vurderer det.

Norge har begrensede midler for å utføre en konkret overvåkning av fienden og er i stor grad avhengig av rapporter fra NATO.

TAKTISK VARSLING

Denne varslingen består i så tidlig som mulig å kunne oppdage et angrep i utvikling og drive mest mulig oppdatering av opplysningene om angrepets mål og midler for å kunne føre egne styrker i best mulig posisjon for å slå eller sinke fienden.

Norges muligheter på dette feltet er ganske store og består av radarene i NADGE-kjeden, varslingsflyene av typen E-3 Sentry, Orion-flyene, kystradarer, lyttestasjoner og ellers sivile skip og fly. Videre kommer opplysninger oppsamlet på liknende måter fra vennligsinnede land i området.

Radarovervåkningsflyet E-3 Sentry. Fire slike er øremerket for innsats over Norge og skal delvis baseres på Ørlandet flyplass ved Trondheim. Dette flyet kan bli det mest effektive varslingsystemet mot et overraskende sovjetisk angrep på grunn av evnen til å oppdage mål langt inne over Kola-halvøya. Imidlertid har det norske forsvarsdepartementet foreløpig satt en begrensning på hvor nær den russiske grensen flyet får patruljere.

Begrensningene er i første rekke at Sør-Norge i stort monn mangler lamgtrekkende varslingsmidler.

LUFTFORSVARET

Den viktigste delen av luftforsvaret vil bli de fire F-16 skvadronene på Rygge, Ørlandet og Bodø. Disse flyene har angrep på fly som en av sine to hovedoppgaver, den andre oppgaven er angrep på sjømål.

Forøvrig består luftvernet av NIKE-batteriene rundt Oslo, kanonluftvernet rundt de viktigste plassene og feltavdelingenes eget luftvern.

Det norske forsvaret har erfaringer fra 1940 med hva det vil føre til å neglisjere forsvar mot angrep fra luften. Likevel har utbyggingen av luftvernet blitt neglisjert i alle år, og det er definitivt den svakeste siden ved det norske forsvaret.

Anskaffelsen av raketluftvern til erstatning for de eksisterende L-60 og L-70 kanonene rundt de militære hovedplassene, vil rette opp situasjonen noe. Det samme kan sies om anskaffelsen av lett raketvern til hærens feltbrigader.

Flyplassene er et spesilet problem, både for en angriper og en forsvarer. Forsvareren er avhengig av plassene for å kunne operere egne jagerfly og motta NATO-unnsætningsstyrker. Men han ønsker ikke at *angriperen* skal kunne landsette sine egne flybårne tropper på flyplassene.

Motsatt for angriperen. Han ønsker å ødelegge flybasene for å hindre forsvarerens bruk av dem. Men han ønsker også å ha den operativ for å landsette egne tropper, stasjonere egne fly for operasjoner i landet og bruke dem som base for angrep vestover.

I realiteten betyr dette at en flyplass må forsvares så lenge egne fly kan operere, men at det er viktigere å hindre fienden å bruke den enn å vente på forsterkninger utenfra.

FORSVARET MOT FLYBÅRNE TROPPER

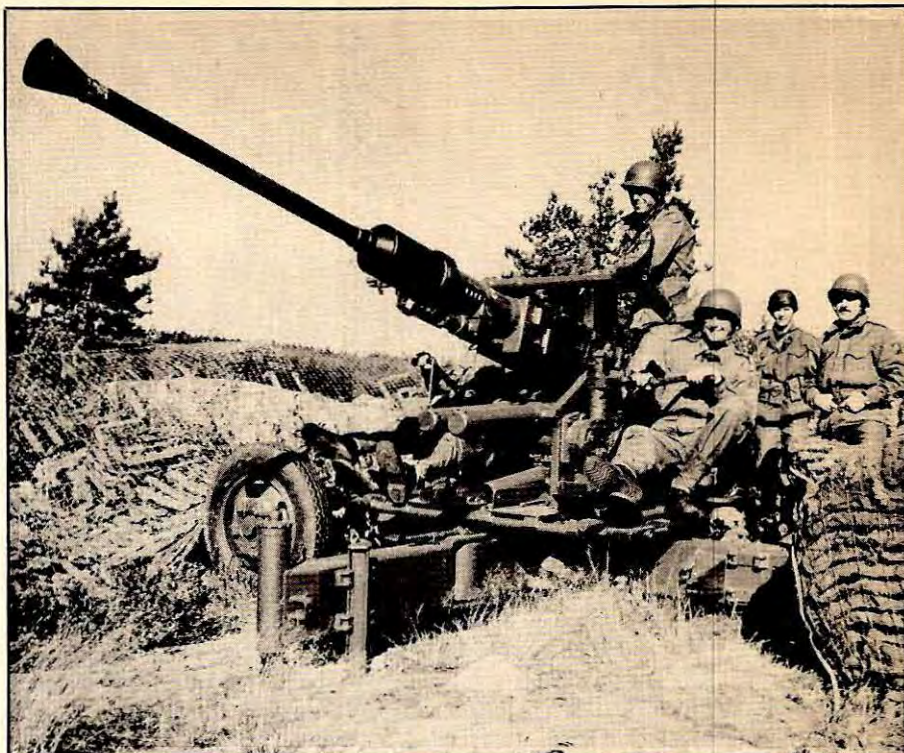
Luftlandsetting i Norge kan ventes i hovedsak fire steder: Gardermoen og Sola-flyplasser kan være trolige mål for større styrker, fra bataljon til regiments størrelse. Fornebu og Kjevik kan bli utsatt for angrep av styrker på kompani eller bataljon-størrelse, mens mindre kommando-type enheter kan bli droppet på enkelte andre viktige militære mål.

Det norske forsvaret mot flybårne tropper kan deles i to. Jagerflyene og luftvernet vil søke å skyte ned transport og passasjerflyene de fraktes i, bakkestyrkene vil overta når de har landet. Flyplassenes nærforsvar består av stående stridsvogtrops, mobiliseringsavdelinger, enkelte mindre, stående infanteriavdelinger og Heimevernet.

KYSTFORSVARET

Dette består av fire elementer, gruppert etter hvor langt ut en fiende kan engasjeres.

-Den mest langtrekkende delen er de av Luftforsvarets fly som kan angripe sjømål, dvs. jagerflyene mot overflateskip, Orionflyene og Sjøforsvarets fregatter mot skip og ubåter. F-16 med sjømålsraketter er det våpensystemet som kan bli

Det norske flyplassforsvaret, her representert med en gammel Boforskanon! Før innføringen av det nye rakettforsvaret en gang i åttiårene,

må de for NATO så livsviktige flyplassene forsvares med i hovedsak gammelt og dårlig materiell.

En av kanonene på et norsk kystfort. Bildet viser en av de svenske Boforskanonene som skal plasseres på fortene fra Trondheimsfjorden og nordover. Dette er et tungt, helautomatisk skyts med stor ildhastighet, rekkevidde og presisjon. Her vises kanonen i tårnaffutasje åpent

plassert. Andre kanoner er sprengt inn i fjellet.

Sammen med moderne ildledningsmidler, miner og torpedobatterier, er effektiviteten meget høy. Men vil man gjennom, kommer man gjennom!

effektivt i noen grad, Orionflyene og fregattene kan neppe overleve den første trefningen.

-Lenger inn mot kysten vil en angriper også møte Sjøforsvarets torpedo-kanonbåter og ubåter. Disse vil operere i skjærgården, væpnet med tilsvarende sjømålraketter som F-16 i tillegg til torpedoer, og kan være svært effektive brukt riktig.

-Neste forsvarslinje er kystfortene. Disse ligger ved de viktigste innløpene i Nord-Norge og delvis i Sør-Norge og er utstyrt med kanoner, minebelter, torpedoer og moderne ildledningsutstyr. Dessuten har fortene et begrenset nærforsvar. Gitt litt

varslings tid, skal kystfort teoretisk være svært kostnadseffektive. Problemet er det mangelfulle luftvernet og for lite og lett nærforsvar mot angrep over land.

-Den siste delen av kystforsvaret er egentlig de av Heimevernet eller hærens enheter som står der fienden har klart å trenge gjennom. Deres oppgave blir å hindre angriperen i å opprettholde et brohode eller hindre han i å losse ved en havn. Overgangen fra et element til et annet er alltid kritisk, ved en militær operasjon, dette gjelder i stor grad overføringen av tropper fra skip til land. Dette er en lite prioritert oppgave

i det norske forsvaret, som kan vise seg å bli aktuell flere steder langs kysten.

FORSVAR MOT ANGREP OVER LAND

Norge kan angripes over land i Finnmark og Troms, i det siste tilfelle gjennom Finland og ned Skibotndalen. Norge kan dessuten angripes av styrker landsatt på den svenske vestkysten og i tilfelle full invasjon i Sverige, også langs resten av grensa mot Sverige. Stående norske avdelinger er stasjonert i Finnmark og i Troms og Skibotndalen. Beredskapen mot Svenskegrensa mangler helt, og særlig for Østfolds vedkommende kan dette bli kritisk.

I en situasjon med en viss varslings tid, kan selvsagt landforsvaret langs kysten og grensene forsterkes, både ved at stående avdelinger inntar mere framskutte posisjoner og ved at mobiliseringsavdelinger settes på krigsfot.

NORGE KAN FORSVARES

Det norske forsvaret er, i alle fall i forhold til i 1940. et mangfoldig og delvis effektivt invasjonsforsvar. Problemet er at Sovjet, den mest aggressive supermakta, har enn angrepspotensiale som langt overgår Tysklands for førti år siden.

Likevel mener vi at Norge kan forsvares også mot Sovjet, og det kun med hjelp av egne styrker. Det er imidlertid i hovedsak to forhold som gjør dette umulig idag. Det ene er at vi ikke under noen omstendigheter kan stole på at den politiske ledelsen her i landet er istand til å disponere riktig i en krisesituasjon. Det andre forholdet er organiseringa av resten av den norske hæren: De stående styrkene og mobiliseringsstyrkene er organisert etter en NATO-modell som sannsynligvis var effektiv inntil 1970. Inntil den tid var Sovjet en landmakt, nå er Sovjet også en gigantisk sjømakt.

ANGRIPEREN SETTER SEG FAST

Hvis Norges invasjonsforsvar ikke maktet å stenge en angriper ved

Norske torpedokanonbåter utenfor kysten.

Bildet viser en båt av Snøgg-klassen og er tatt fra en av Storm-klassen. Disse sammen med de nye Hauk-båtene utgjør en effektiv

styrke væpnet med sjømålraketter og torpedoer.

De rundt 40 båtene utgjør en slags kystens geriljakrigere og sammen med ubåtene er de Sjøforsvarets mest kostnadseffektive våpen.

grensene og kysten, er det hærens oppgave å kjempe på de indre linjene inntil fienden er slått med hjelp av allierte forsterkninger.

Ved et angrep hvor angriperen lykkes å ta seg gjennom marinens, kystforsvarets og flyvåpenets sperringer, vil tiden være det avgjørende for hvilke styrker han vil møte på land. Først vil han møte hærens stående styrker der disse finnes, i tillegg til Heimevernet. Derneft vil han møte styrker fra mobiliseringshæren.

Forsvaret er avhengig av 2-6 dagers ro etter en mobiliseringsordre før stridsdyktige avdelinger av noen størrelse kan fungere effektivt. Det blir den strategiske og delvis taktiske varslingsopp-gaven å skaffe de fleste av disse dagers utsettelse.

SKALLFORSVAR OG DYBDEFORSVAR

Den norske kysten er ganske godt forsvart av Sjøforsvaret og

Kystartilleriet sammen med enheter fra Luftforsvaret. Landet har et visst forsvar mot Luftlandetropper i form av fly, N I K E - r a k e t t e r og Heimevernsavdelinger. Skibotndalen i Troms blir forsvaret i første rekke av geværkompaniet i dalen. Dette er skallforsvaret.

Som vi snart skal se setter hæren opp en rekke brigader av mobiliseringsstyrkene i tillegg til de stående styrkene som hovedsakelig finnes i Troms. Dette er dybdeforsvaret sammen med allierte forsterkninger.

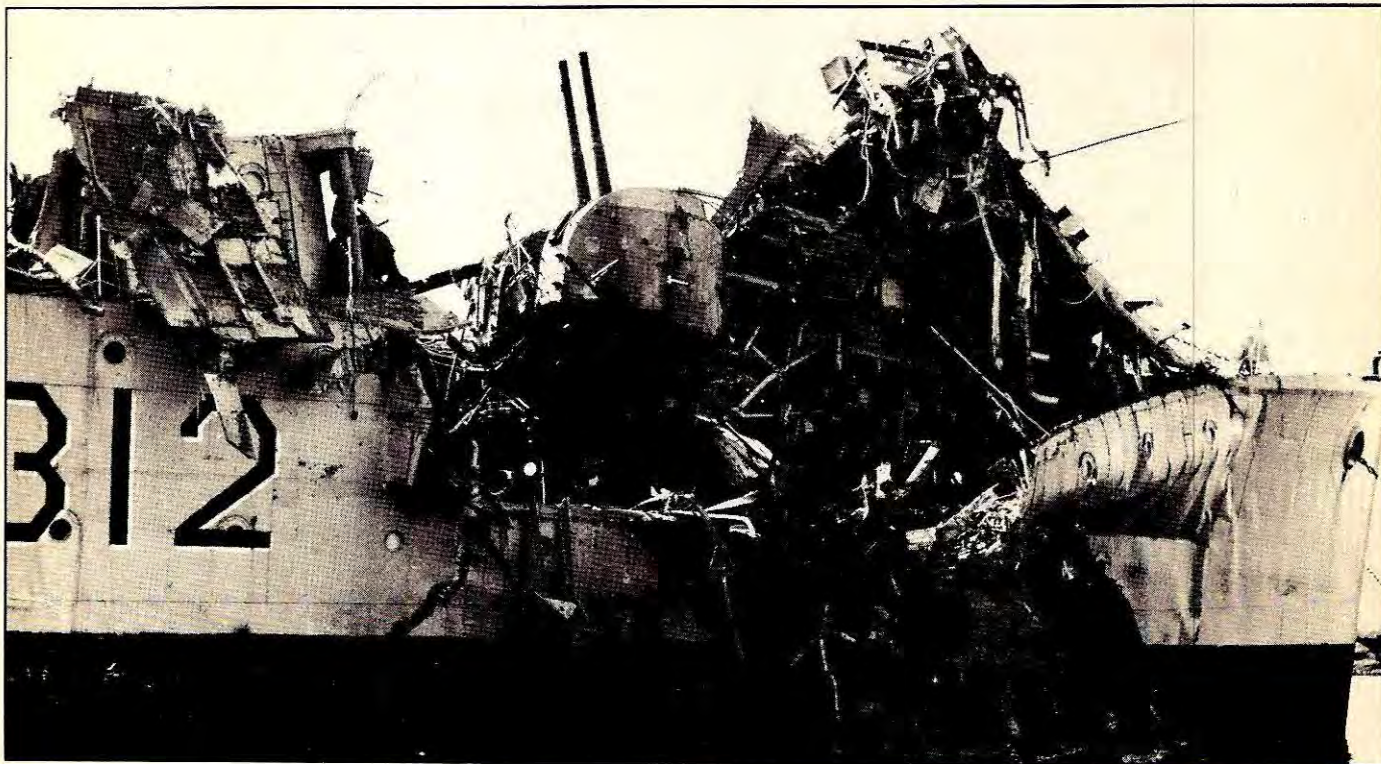
Men hva finnes mellom disse? Jo, deler av Heimevernet. Poenget er at hvis og når en angriper bryter gjennom skallet, finnes det ikke, unntatt i Troms, tyngre stående avdelinger som umiddelbart kan gå til motangrep i det fienden er mest sårbar, nemlig i landgangsfasen. Det er når skipene losses og fallskjermsegerne daler ned, at angriperen ikke er noen effektiv, kjempende avdeling lenger. Tidligere var troppene på et slagkraftig skip eller satt i et fly, men i overgangen mellom de to dimensjonene står fienden enda

uorganisert og er ikke konsentrert i en slagkraftig enhet. Hvis en supermakt som Sovjet virkelig vil invadere og okkupere Norge, klarer han å trenge gjennom og kan akseptere store tap. Og hvis han så får satt seg fast i brohoder i havnebyene og begynner å rykke ut, ut, vil muligheten for å få kastet han på sjøen igjen være meget liten. Her ligger et av hovedproblemene for den norske hæren. Den er nemlig ikke organisert for annet enn taktiske tilbaketog og oppholdende strid, og hvis man skjønner at forsterkningene fra NATO blir kjørt inn i Middelhavet istedet for til Norge, faller hele gunnlaget for fortsatt motstand sammen.

Den norske hæren

Det finnes fire distriktskommandoer (DK) i Sør-Norge:

Distriktskommando Østlandet (DKØ),
Distriktskommando Sørlandet (DKS),
Distriktskommando Vestlandet (DKV)
og Distriktskommando Trøndelag (DKT).

En jager truffet av en norsk sjømålsrakett. Bildet viser tydelig hvor effektive slike raketter kan være og brukes av de norske torpedokanonbåtene og fregattene. De skal også innføres på F-16 flyene og muligens ved Kystartilleriet. Rundt 250 slike raketter er montert på norske fartøy.

Sjefen for distriktskommandoen samordner forsvarsplanene for de forskjellige forsvarsdistriktene og beordrer i krig feltavdelingene til det

aktuelle området innen distriktskommandoen.

I Nord-Norge er det tilsvarende kommandoleddet kalt

divisjonskommando (6.divisjon). Divisjonskommandoen er mobil og kan ta en direkte ledelse over kampen i et aktuelt område innen divisjonskommandoen.

Norge er delt opp i 16 forsvarsdistrikter - FDI (i Nord-Norge kalt »landforsvar» - LF), som er underlagt de respektive Distriktskommandoene. FDI/LF grensene faller stort sett sammen med fylkesgrensene.

Sjefen for forsvarsdistriktet er ansvarlig for oppsetting av feltavdelinger, lokalforsvarsavdelinger og heimevernsavdelinger innen ett distrikt. Han utarbeider forsvarsplaner for distriktet og har i fred kommandoen over eventuelle stående avdelinger. I krig vil han beholde kommandoen over lokalforsvars- og heimevernsavdelingene mens feltavdelingene ofte vil bli satt direkte under distriktskommandoen som forsvarsdistriktet er underlagt.

Mobiliseringshæren består av tre typer avdelinger: Feltavdelinger (80 000 mann), lokalforsvarsavdelinger (40 000 mann) og heimevernsavdelinger (85 000 mann).

Feltavdelingene er hærens mobile enheter. De er ikke bundet til det stedet de settes opp, men kan teoretisk sett brukes hvor som helst i landet. Avdelingene består av personell opp til 35 år, de er organisert i feltbrigader på ca. 5000 mann (Tidligere »Kombinerete regimentene»), eller selvstendige bataljonsgrupper på om lag 1000 mann.

Lokalforsvarsavdelingene er avdelinger med oppgaver innenfor et bestemt geografisk område. De er som regel dårligere utstyrt enn feltavdelingene. Lokalforsvarsavdelingene består av personell fra 35-44 år og settes opp i bataljoner og kompanier.

Heimevernsavdelingene er relativt små enheter, kompanier og tropper, som er spredd i stort antall over hele landet. De har ingen tyngre støttevåpen. Oppgaven består først og fremst i å sikre mobiliseringa til resten av hæren ved å stå for vakt hold ved militære lagre, trafikkpunkter og krigsviktige bedrifter. Enhetene har relativt kort mobiliseringstid, ned til 5-6 timer.

Et norsk mitraljøselskap på marsj i vanskelig lende. Slike steder skulle den norske hæren ha gode sjanser mot den mekaniserte og pansrede sovjetiske hæren.

Førstemann i rekka bærer ammunisjon, neste selve maskingeværet MG3, deretter kommer en med stativet som gjør MG'en til en mitraljøre, videre ennå en med ammunisjon og endelig en med det andre maskingeværet i laget.

STÅENDE HÆRAVDELINGER OG MOBILISERINGS- AVDELINGER

-Distriktskommando Østlandet.

Har hovedkvarter på Hamar og består av forsvarsdistriktene 1,3,4,5 og 6. Hvert forsvarsdistrikt setter opp en feltbrigade. Brigade 5, med standkvarter Elverum, skal flytransporteres til Nord-Norge for innsats der. Brigaden har forhåndslagret alt tyngre utstyr i Nord-Norge. Elementer av brigaden til forsvarsdistrikt 4, også kalt Brig. S, er stående. Dette gjelder bl.a. et feltartilleribatteri. Til taktisk støtte har Brig S en stridsvognsskvadron (stående) som er forlagt på Trandum ved Gardermoen. Andre stående avdelinger på Østlandet er Garden i Oslo (ca. 700 mann) og et geværkompani på Elverum. I tillegg finnes en del skole- og øvingsavdelinger.

-Distriktskommando Sørlandet.

Har hovedkvarter i Kristiansand og består av forsvarsdistriktene 7 og 8. Hvert forsvarsdistrikt setter opp en feltbrigade. Tidligere var det en stående stridsvognstropp på Sola flyplass, denne er nå gitt mobiliseringsstatus. Ingen stående styrker, bortsett fra enkelte skole- og øvingsavdelinger.

-Distriktskommando Vestlandet.

Har hovedkvarter i Bergen og består av forsvarsdistriktene 9 og 10. Setter opp feltbataljoner. Ingen stående styrker bortsett fra noen få skole- og øvingsavdelinger.

-Distriktskommando Trøndelag.

Har hovedkvarter i Trondheim og består av forsvarsdistriktene 11, 12 og 13. Hvert av forsvarsdistriktene setter opp en feltbrigade, brigade 13 med standkvarter Steinkjær skal transporteres på båt/jernbane/bil som forsterkning til Nord-Norge. Mindre, stående stridsvognsavdelinger og en del skole- og øvingsavdelinger.

-6. Divisjon.

Har hovedkvarteret i Harstad og består av Sør-Hålogaland landforsvar (SHLF), Nord-Hålogaland landforsvar (NHLF), Troms landforsvar (TLF) og Finnmark

landforsvar (FLF). SHLF mobiliserer en feltbrigade det samme med NHLF. TLF setter opp mobiliseringsavdelinger som et tilskudd til den stående Brigaden i Nord-Norge (Standkvarter ved Bardufoss): FLF setter opp et antall selvstendige feltbataljoner. I Finnmark finnes det stående styrker på bataljonsnivå i Porsanger, og kompaninivå i Varangerområdet.

Mobiliseringshærens svakheter

På papiret utgjør den samlede norske hær en ganske imponerende styrke. Men en rekke forhold gjør mulighetene for en effektiv mobilisering av disse enhetene svært tvilsomme.

- 1)Regjeringen kan være redd for å mobilisere i en krise, for ikke å »provosere Sovjet», og venter for lenge.
- 2)Avdelingene trenger 2-6 dager etter en mobiliseringsordre før den er en slagkraftig enhet.
- 3)Brigadene har mobiliseringsstedene langt inne i landet de fleste steder, eks.

Kongsberg, Elverum, Hønefoss, Jessheim. Dette betyr at mobiliseringsmannskapene må ut av de største byene ved kysten via kommunikasjoner som kan være fullstendig sprengt. Enten sprengt og ødelagt eller sprengt av hundretusener som evakuerer.

4)Siden mobiliseringsprosedyren er så treg, må avdelingene ha godt med rom mellom seg og angriper. Følgelig får ikke avdelingene heller rettet et avgjørende slag mot angriperen mens han ennå er desorganisert. De norske avdelingene vil derfor bli liggende å vente defensivt på å bli angrepet.

5)Mobiliseringsavdelingene har for lite støttevåpen som moderne panservern og artilleri, mangler stridsvogner og det verste av alt, har omtrent ikke luftvern.

6)Avdelingene har for få repetisjonsøvelser.

7)To brigader er planlagt overført til Nord-Norge. Hvis dette skjer før en krig bryter ut, kan dette lykkes. Hvis de skal overføre etter at sovjetiske styrker har angrepet, vil det ikke gå.

Bærbart laserstyrt luftvernrakett fra Bofors. Innføres som lett luftvern for de norske feltbrigadene og muligens for enkelte flyplasser. Dette er et kortholdsystem og bør brukes sammen med systemer med lengre rekkevidde.

Sovjetisk stridsvogn T-72 dukker opp etter å ha forsert en elv på bunnen i inntil 5 meters dybde. En snorkel gir luft til motor og mannskap og vognen styres via radio fra motsatt bredd og et kompass.

Imidlertid er dette en uhyre tidkrevende og risikabel operasjon. Bunnen må rekognoseres av froskemenn, være helt plan og breddene kan ikke være steile. Følgelig utføres ikke slike overfarter uten at Sovjet har lokalt herredømme eller er meget desperate.

Men i alle fall vil det være galt å svekke forsvaret av særlig Trøndelag ved å trekke styrker ut. Trøndelag er et langt viktigere område enn Troms, det samme er det sentrale Østlands-området.

NATO-UNNSETNINGER

Forsterkninger fra andre NATO-land er en hjørnestein i den norske forsvarsplanleggingen. Etterhvert har Forsvaret skjont at mulighetene for å få overført disse styrkene med skip etter at en krig har brutt ut, er små. Følgelig legger man opp til forhåndslagring av litt av det tunge utstyret og satser mer på bruk av flytransport.

De styrkene det er snakk om er en brigade av den britiske 3.marinekommando, en kanadisk

brigade og en brigadegruppe fra det amerikanske »Raske Innsetningsstyrken» brukes. I tillegg kommer noen skvadroner jagerfly. Disse avdelinger vil trenge fra en til fire uker for å bli overført. Av disse styrkene er det bare de kanadiske som har Norge som eneste innsatsområde.

Allied Mobile Force (AMP) også kalt NATOs brannkorps, skal teoretisk kunne settes inn hvor som helst i NATO-området, også i Norge. AMF er en brigadegruppe med flystøtte som er sammensatt av avdelinger fra flere NATO-land. Det tar tid å trekke sammen styrken, og kampevnen er tvilsom. AMF er først og fremst et instrument for å demonstrere politisk vilje og enhet i NATO. Den kan settes inn i spente områder før en krig bryter ut.

Vi må legge til at det på en måte finnes stående utenlandske styrker i

Norge. Hvert år, mellom november/desember og utpå våren, trener en britisk bataljon i Nord-Norge, forlagt nord for Narvik.

Størrelsen på unnsetningsstyrkene er imidlertid i dagens situasjon mindre viktig. Poenget er at det finnes store nok styrker og nok transport til å fylle Norge med alt fra Italienske alpejegere til US Marines. Det er altså ikke kapasiteten i seg selv det står på.

VILJE OG EVNE

Langt viktigere og helt avgjørende er om viljen og evnen til en unnsetning av Norge er til stede i en krise eller krigssituasjon. Følgende momenter må tas i betraktning:

-De politiske myndigheter i Norge kan være mot overføringer til Norge også før en krig for ikke å virke provoserende på Sovjet.

-De politiske myndigheter i Norge kan være mot overføringer av amerikanske styrker i en krisetid og under krig i redsel for at de vil bringe med seg atomvåpen, enten til angrep eller selvforsvar.

-Lufttransport krever enorme mengder fly og avhenger av flere operative og sikre flyplasser, samt fullstendig kontroll over luftrommet over Norge og Nordsjøen.

-Sovjet kan kontrollere Nordsjøen og kan gjøre det kostbart å overføre styrker på sjøen. Britenes ekspedisjon til Falklandsøyene viser hvor stort apparat som må settes igang for å få landsatt under 10.000 mann. Den viser også hvor sårbare de var mot luftangrep og hvordan argentinernes tre små ubåter utgjorde en formidabel trussel mot skipene.

-Sovjet kan allerede da ha okkupert de mest egnede stedene for landgang. Dersom det amerikanske marinekorpset likevel skulle gjøre et forsøk, måtte de ha eskorte av minst en hangarskipsgruppe nesten inn til norskekysten. I et slikt tilfelle ville den britiske Falklandsoperasjonen virke som en lettvekt i forhold.

-Ved angrep i Sentral-Europa, er sannsynligheten for at England vil avstå avdelinger til Norge minimal. Dette gjelder enda mer for de andre NATO-landene på kontinentet.

-Andre krigssoner kan bli vurdert som viktigere enn å få kontrollen over Norge igjen.

Norge i Sovjets strategiske bilde

Det er lite sannsynlig at et Sovjetisk angrep vil være begrenset til en del av landet. Norge mister fullstendig sin strategiske rolle hvis Sovjet bare skulle okkupere Nord-Norge. Istedet ville Sovjet få en front i landet.

Årsaken til at denne tankegangen fremdeles er god politikk i Norge, er todelte. I mange år etter krigen var det åpenbart at Sovjet ikke hadde kapasitet til større operasjoner, og det betød i realiteten at faren for et sovjetisk angrep på Norge inntil 1970 var oppkonstruert. Da var Norge mer interessant for USA i en offensiv rolle mot Sovjet, og da særlig Nord-Norge.

Det siste tiåret har vist et Sovjet av en annen type som nå i tillegg har kapasitet til et angrep mot hele landet.

Dersom den norske regjeringa skulle ta konsekvensen av dette, måtte det bety et oppgjør med den nåværende NATO-forsvarsstrategien som er konsentrert rundt flyplassforsvaret i Nord-Norge.

FLÅTEBEVEGELSENE

Flåtens bevegelser før et angrep på Norge kan se slik ut:

Nordflåten:

-Store ubåtstyrker ligger i posisjon i Atlanterhavet, skygger amerikanske Hangarskipsgrupper og vokter de strategiske ubåtene.

-En kryssereskadre med fregatteskorte ligger vest for linjen Grønland-Island-England.

-En mindre gruppe ubåter og overflatefartøy ligger i Nordsjøen.

Østersjøflåten:

-En eskadre ligger i Østersjøen mellom Sverige og Tyskland.

-Flere skip patruljerer de danske sund enkeltvis.

-En gruppe ligger i Kattegat og en i Skagerak, begge eskortert av ubåter.

US Marines går i land på øvelse, virkeligheten kommer til å bli norskysten! En heller urealistisk svært annerledes.

En kjempemessig styrkedemonstrasjon fra Sovjet. Bildet viser pansrede amfibiske kjøretøyer, helikoptere og landgangsfartøy. Under denne øvelsen ble 100.000 mann, 3000 stridsvogner, 10.000 andre kjøretøyer øvet sammen med 140 skip og 300 kampfly. Dette var mer en demonstrasjon enn en realistisk øvelse, og fordret deltakelse av skip fra alle sovjets fire flåter.

Angrepets utvikling kan bli slik:

Nordflåten:

- En eskadre går vestover mot Atlanteren.
- En eskadre går sørover ned i Nordsjøen.
- En eskadre går ned langs kysten av Norge, angriper norske sjøstridskrefter og landsetter tropper langs kysten.

Østersjøflåten:

- Flere enheter går fra Leningradområdet mot Danmark og Nord-Tyskland for å angripe deres sjøstridskrefter.
- Landgangsfartøy eskortert av krigsskip landsetter tropper i Danmark. (Muligens Nord-Tyskland, Sverige)
- Krigsskip går mot Norge og landsetter tropper i den sørlige og sørvestlige delen av landet.
- En eskadre skjermer operasjonene mot svenske marinefartøy.

EUROPA

Forutsatt et angrep på hele Europa noenlunde samtidig, vil også hoveddelen av Svartehavsflåten til

Sovjet bryte ut og slutte seg til enhetene som allerede ligger i Middelhavet. Deres oppgave vil være å nedkjempe NATOs flåtestyrker helt ut til Gibraltar. En kontroll over Middelhavet og Gibraltar vil være en forutsetning for å kunne sikre egne styrker i området og hindre motangrep fra den andre parten.

Det er jo åpenbart at alt dette vil være en gigantisk oppgave og Sovjets styrker vil komme til å være spent som en buestreg rundt dette enorme området. Sovjet vil være nødt til å kunne nedkjempe en rekke av NATOs hærer på land samtidig som deres marine må kunne gjøre Atlanterhavet til en svært så utrygg plass for amerikanske fartøyer og ubåter.

Videre er de nødt til å holde linjen Grønland, Island, England slik at alt østenfor er under full kontroll. De må kunne isolere England, kontrollere Middelhavet og Gibraltar og hindre landstiging på den Iberiske halvøy og Marokko.

Sovjetiske landstridskrefter mot Norge

Divisjonene som kan settes inn mot Norge tilhører 6. arme under Leningrad militærdistrikt. Arme'en er delt i to korps, det nordlige i Arkangelsk og det sørlige som har hovedkvarteret i Vyborg. Tilsammen består styrken av åtte motoriserte infanteridivisjoner noenlunde likt fordelt på de to korpserne, hvorav en divisjon regnes å være strategisk reserve. I tillegg finnes en stridsvogndivisjon og en artilleridivisjon i området, men disse regnes ikke blant angrepsstyrkene da de vil finne liten anvendelse under norske forhold.

Videre finnes en luftlandedivisjon, Marineinfanteriregimentet under Nordflåten, en Taktisk Luftarme' og Nordflåtens flystyrker.

Totalt utgjør dette åtte divisjoner hver på rundt 13.000 mann. Arme'ens taktiske og administrative støtteavdelinger på minst 30.000 mann, luftlandedivisjonen på 8.000, marineinfanteriet på 2.000, personellet

til flystyrkene og marinen vil utgjøre rundt 30.000 mann, og samlet blir det en angreps- og okkupasjonsstyrke på oppimot 200.000 russere.

Disse vil støttes av rundt 500 fly av forskjellige typer, marineinfanteriets 12 landgangsfartøy og en rekke større og mindre fartøyer.

Problemet for Sovjet er at bare rundt 10% av denne styrken kan settes inn i første angrepsbølge mot Norge. Årsaken til dette er begrenset transportkapasitet, de begrensede havne- og flyplasskapasiteter i Norge, og nødvendigheten av å frakte troppene på krigsskip gjennom det norsk invasjonforsvaret før dette er nedkjempet eller nøytralisert.

For krigsskipenes vedkommende kan påregnes at kryssere kan frakte 500 soldater, jagere 200, fregatter 100 hver, i tillegg mindre grupper på korvetter, minesveipere og andre mindre skip og ubåter.

Disse troppene vil kun få med seg håndvåpen og lette støttevåpen.

Landgangskapasiteten til Nordflåten er stor nok til å transportere hele marineinfanteriregimentet i et løft med alt sitt tunge utstyr inklusive stridsvogner og artilleri.

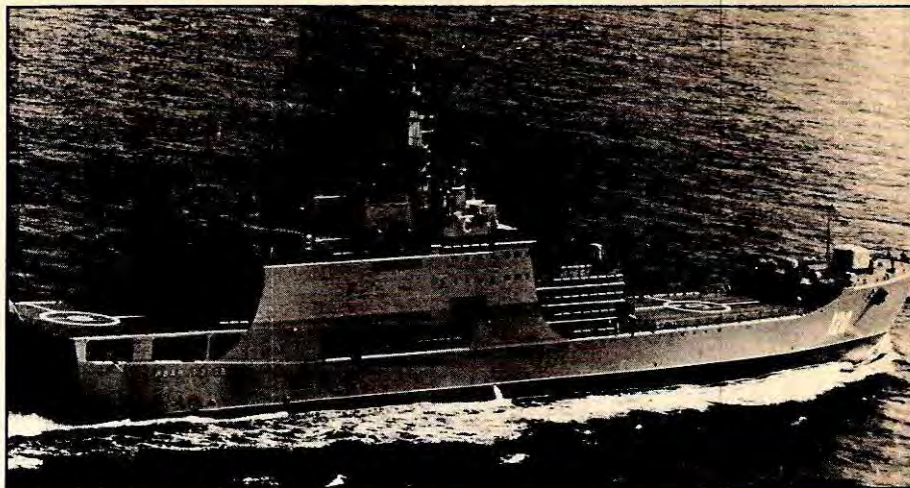
Totalt kan en selvfølgelig regne at Nordflåten kan transportere i alt 7500 lettbevåpnede soldater i første bølge, i tillegg til de 2000 marinesoldater.

-Dessuten vil Finnmark kunne angripes over Kirkenes, og hvis Finland gjennomgås kan Sovjetiske styrker angripe Brigade Nord ved å gå ned Skibotndalen. I begge tilfelle kan størrelsen på disse to angrepsenheter være rundt 3000 mann, dvs. et regiment på hvert sted.

-Østersjøflåten har mindre kapasitet og en kan regne med en transport av rundt 4000 mann med lett bevåpning. I tillegg kommer soldater fraktet med Aeroflots passasjerfly til flyplasser i Sør-Norge i et antall av kanskje 4000.

Luftlandedivisjonen består av 8000 mann og bringer sitt tunge utstyr med. Men transportkapasiteten begrenser innsettingen i første bølge til kun tredjeparten, dvs. et regiment.

Totalt vil derfor Sovjet i den første angrepsbølgen kunne sette inn rundt 25.000 mann. 10.000 av disse vil bringe alt sitt tunge utstyr med, resten

Moderne sovjetisk landgangsfartøy. Kan frakte en komplett bataljon med alt det tunge utstyret, inklusive stridsvogner og artilleri. Foreløpig har Sovjet kun ett skip av denne store typen, nå stasjonert i Stillehavet.

Innlasting av luftlandetropper i et transportfly. Bildet viser den store bakhjørnen i flyet og lastebiler med troppenes artilleri. Hver mann har to fallskjerner, en hovedskjerm på ryggen og en hjelpeskjerm på magen.

bare sitt gevær, en ryggsekk, lette støttevåpen og begrenset med ammunisjon.

Transportproblemene for invasjonsstyrken

SJØTRANSPORTENE

Transportproblemene kan illustreres ved et eksempel: Hvis en krysser og

jagereskadren skal kunne klappe til kai i Oslo en onsdag morgen kl.05.00, må den forlate Leningrad kl.12.00, midt på dagen mandag. Den vil forsere de trange sund ved Øresund mellom kl.17.00 og 19.00 tirsdag kveld. Rundt 1.april står solen opp kl.06.15 og går ned kl.18.30 på kvelden i Danmark og dette betyr at eskadren vil være synlig på tirsdagen fra Gotland til Øresund, i tillegg til Finskebukta på mandagen.

Styrken som har Bergen som

bestemmelsessted vil bruke over to døgn for krigsskip og tre og et halvt døgn for lasteskipene fra Leningrad.

En eskadre på vei fra Murmansk til Trondheim vil bruke ca. 40 timer, og vil seile hele tirsdagen ned langs norskekysten.

Det er selvsagt ikke enkelt å løse et slikt transportproblem med så mange variabler i bildet. Krigsskip som skal til Trondheim vil bruke dobbelt så lang tid som de som skal til Tromsø, lasteskipene til Trondheim vil bruke over tre ganger så lang tid som krigsskipene til Tromsø og landgangsfartøyene til Troms vil bruke halvparten av tiden krigsskipene bruker til Stavanger. Alt dette må klaffe slik at varslingstiden blir så liten som mulig, at styrkekonsentrasjonen mot de norske skipene blir så stor som mulig og at de kommer noenlunde samtidig fram til målene.

Samtidig må bevegelsene kamufleres maksimalt slik at bestemmelsestedet ikke blir åpenbart for forsvareren før i aller siste øyeblikk. Dette betyr at skipene tilsynelatende må ha et helt annet mål enn det egentlige.

En bilferje eller Ro-Ro-skip vil bruke et døgn lenger seilingstid fra Murmansk til Trondheim enn et krigsskip. Disse skipene må eskorteres underveis, innseilingene til havnene må være sikret og havnebyen i Sovjets hender før en lossing kan starte. I første omgang vil det ikke være den totale transportkapasiteten som vil skape problemer for en rask overføring. Snarere vil det være lossekapasiteten ved havnene, tiden det vil ta mellom et lasteskip kommer inn til en havn og at en stridsdyktig avdeling kan begynne å operere i litt større sammenheng.

En annen sak: Rundt tyve sovjetiske handelsskip ferdes til enhver tid i norske farvann, stort sett i indre led. Forsyningsskip kan kamufleres som handelsskip i fredelig ærend og komme raskt til stede etter et gjennombrudd eller også faktisk ligge i havn før angrepet.

LUFFTRANSPORTENE

Luftlandedivisjonens problemer blir langt mindre. De trenger bare fire timer fra flyplasser i Øst-Europa for å nå mål

i Oslo-området. Imidlertid vil disse få andre typer problemer: Et luftlanderegiment trenger over 20 firemotors transportfly. For å frakte resten av divisjonen trengs ytterligere 3 turer.

Timekapasiteten på en vanlig flyplass ligger på rundt 20 start eller landinger og det skal ikke mer til enn et par hull i rullebanen før hele opplegget klikker, når sivile fly brukes.

Både skipene og flyene som frakter tropper må eskorteres av jagerfly samtidig som at jagerbombere angriper militære mål i Norge fra lufta. Avstanden fra Øst-Tyskland til Oslo-området er såpass store at fly må gå i stor høyde, helt inn til norskekysten før de kan komme ned under radarhøyde.

Eskortejegere som ikke mellomander i Danmark eller på flyplasser i Norge, vil bare kunne bære beskjeden last, være avhengig av slipptanker og klare kamp i maksimalt få minutter. Avstanden til Øst-Tyskland er 800 kilometer, og problemet blir klart når vi sammenlikner med de Argentinske flygere som hadde 700km fra fastlandet til Falklandsøyene.

I praksis vil dette ikke gå, flyene er nødt til å gå ned på norske flyplasser eller sørover til danske. Dette uten hensyn til hvem som har kontroll over basene eller forfatningen de er i.

Flytiden er bare en til to timer og varslingstiden dermed kort.

LANDEVEISTRANSPORTENE

For tropper som går inn i Finnmark, er kjørelengden liten. De er i Kirkenes på et par timer. Men deretter begynner avstandene å bli enorme og veiene dårlige. Disse styrkene vil sannsynligvis i viss grad bli transportert med helikoptere, og løftekapasiteten til en bataljon med utstyr finnes. Dessuten kan mindre båter eller ferger frakte soldater inn fjordene.

Enhetene som eventuelt skal angripe ned Skibotn-dalen i Troms må fraktes gjennom Finland. Dette fordrer enten at den finske regjering tillater en slik gjennommarsj eller at Sovjet også angriper Finland. Det første alternativet er mest sannsynlig og det

er dessuten sannsynlig at en slik gjennommarsj blir gjennomført.

De sovjetiske troppene blir sannsynligvis fraktet med jernbane den første etappen. Fra den finsk-sovjetiske grensa vil togene gå ned til innerst i Botnvika og deretter opp langs grensa mellom Sverige og Finland. Halvveis opp til Norge ender jernbanen og troppene må laste ut og fortsette på landeveien.

Hovedstyrken vil trenge to døgn på marsjen fra Sovjet til treriksgrensa øverst i Skibotndalen. En mindre fortropp uten beltedrevne kjøretøyer, vil imidlertid kunne klare seg med kortere tid.

En annen måte å frakte troppene gjennom Finland på, er å kjøre landeveien tvers igjennom. Veiene er gode og det ryktes at drivstoffdepoter eksisterer langs ruten.

På den annen side er Sovjet tradisjonelt vant til å gjennomføre strategiske forflytninger med jernbane for å unngå slitasje på vei og kjøretøy. Angrepets art vil sannsynligvis være avgjørende for valget, likeledes forholdet til finnene.

Det er selvsagt også mulig at Sovjet sender en full divisjon gjennom Finland og ikke bare et regiment. Avgjørelsen om dette vil avhenge om de søker å gjennomføre et mest mulig kuppaktig angrep. Det er klart at overraskelsesmomentet blir svekket jo større avdeling som føres fram.

Slik kan et angrep utvikle seg

Dette er en gjennomgang av en mulig utvikling av et angrep på Norge fra Sovjet. I denne oversikten blir hovedvekten lagt på de militære aspektene, og i mindre grad på de politiske forutsetningene for angrepet. D-dag betyr den dagen da selve invasjonen starter, klokke. H betyr tidspunktet på dagen hvor skip skal klappe til kai, soldater landsettes på flyplasser og troppene marsjerer over grensene. I 1940 var 9.april D-dag og kl.05.00 var klokken H. Tyskerne kalte dette forøvrig Wesertag. D-dag minus

tre betyr tre dager før, pluss tre betyr tre dager etter selve d-dagen. Det samme med klokken H.

D-DAG MINUS ATTE UKER:

De seks motoriserte infanteridivisjonene i Leningrad militærdistrikt som er i operativ kategori nr.3, dvs. den laveste, begynner å mobilisere. Dette er de fire divisjonene i det nordlige korpset, 45. Motoriserte infanteridivisjon ved Murmansk. 34. ved Kandalaksha, 77. Garde ved Arkangelsk og 111. Garde ved Sortavala. Marineinfanteriregimentet intensiverer treningen, det er fullt oppsatt allerede.

I det sørlige korpset er to divisjoner i kategori nr.3, 45. Garde ved Vyborg og 64. Garde ved Priozorsk, begge motoriserte infanteridivisjoner. Det samme gjelder reserven ved Vologda, 69. mot. inf. div., 37. Garde Motoriserte infanteridivisjon ved Pargolovo og 76. Garde luftlandedivisjon er av kategori 1 og ferdig oppsatt. Luftlandedivisjonen

ligger ved Petrozavdonsk sammen med hovedkvarteret for 6.arme'.

D-DAG MINUS 4-8 UKER:

Angrepsplanene for 6.arme's angrep på Norge finpusses, stabsøvelser utføres og forberedelsene til forflytning av divisjonene til utskipningsstedene utføres. Styrkene som inngår i operasjonen blir hetende Nordfronten.

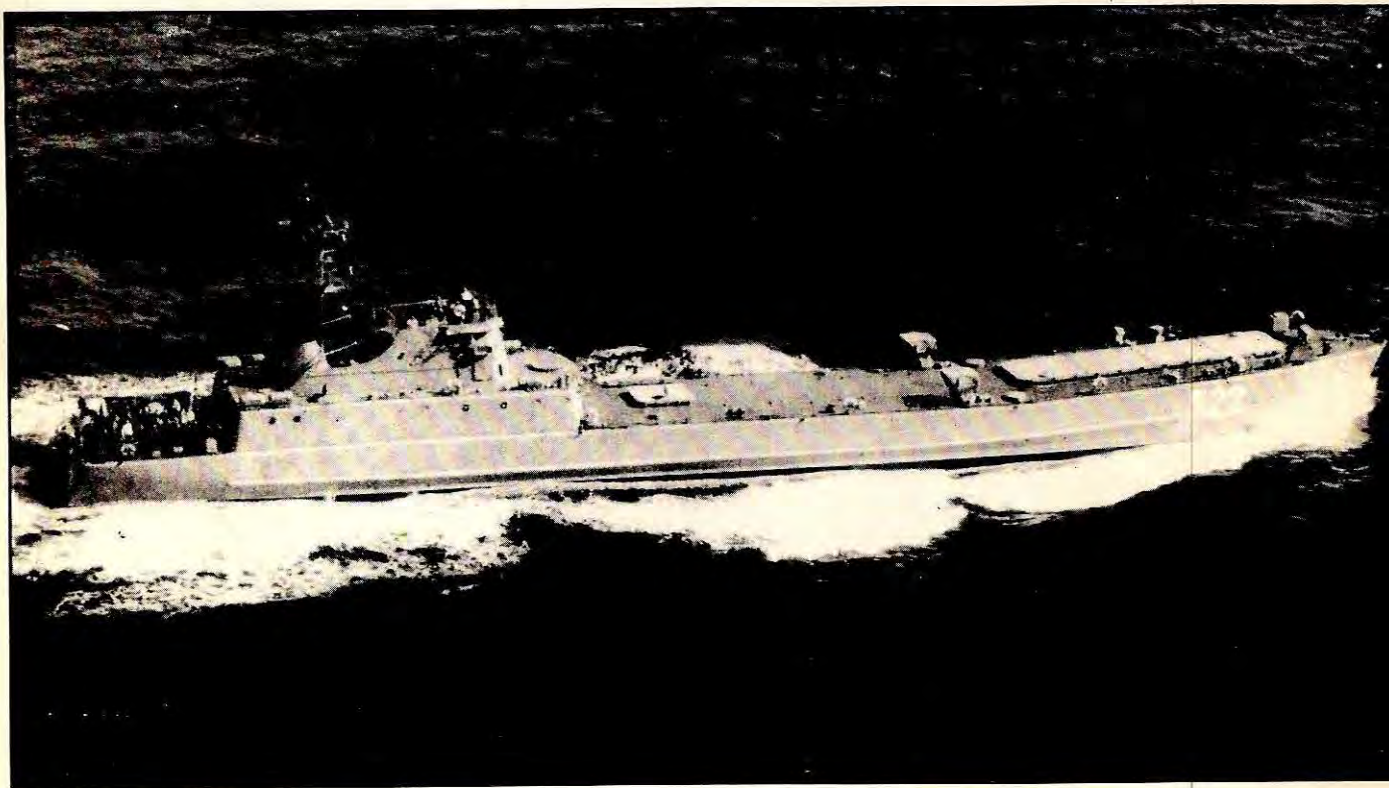
Etterretningsrapporter oppdateres, agenter sendes i stort antall, elektronisk krigføring settes igang på et lavt og innledende nivå og det hele samkjøres med de politiske røykleggingstiltakene.

D-DAG MINUS 4-6 UKER:

Støtteavdelingene til Nordfronten settes opp og 6.arme's stab overtar formelt det videre ansvaret for trening, forsyninger, transport, detaljplanlegging og samkjøring av alle elementene i Fronten.

Støtteavdelingene som underlegges Fronten i tillegg til divisjonene er: 1.regiment Scud atomraketter, 3 luftvernrettregimenter med SA-4 og SA-6, 1 sambandsregiment, 1 pontongbrøregiment, 1 stor brobataljon, 1 luftvernartilleriregiment, 1 stridsvogntransportregiment med 300 vogner, 1 luftvernradar bataljon, 1 varslingsradar bataljon, 1 sanitetsregiment, 1 ingeniørregiment, 1 ABC-vern bataljon, 1 radiolytte-bataljon, 1 etterretningsbataljon, 1 transportregiment med 1000 lastebiler, 1 verkstedsregiment, enheter fra Spesialstyrkene for jernbane- og veikonstruksjon, og for produksjon og forsyning og endelig en KGB divisjon og enheter fra GRU og MVD.

Dessuten blir det underlagt to regimenter jagerfly fra De Najsonale Luftforsvarsstyrkene med 100 MiG-23. Stabsoffiserer fra De Langtrekkende Flystyrker overføres til Frontstaben for å koordinere et regiment Backfire bombere, og en stab fra marinen

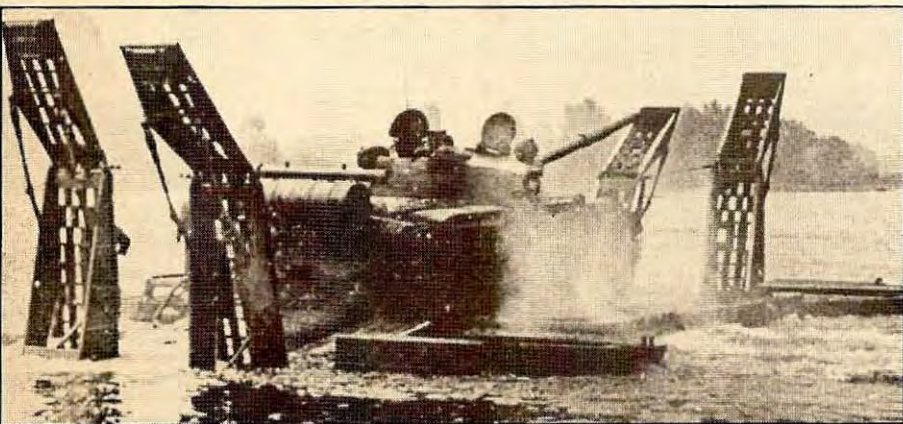
Det mest vanlige landgangsfartøyet i Nordflåten. Kan frakte en fullt utstyrt kompanigruppe, inklusive pansrede kjøretøy.

Sovjetiske jagerfly, en MIG-23, tar av fra en flyplass på Nordkalotten. Avstandene mellom Troms og Kola og mellom Øst-Tyskland og Sør-Norge er så store at slike fly bare kan operere effektivt hvis de kan benytte flyplasser i Finnmark eller Danmark. Følgelig kommer Sovjet til å prøve å ta Banak og andre flyplasser i Finnmark intakte sammen med de danske på Jylland. Hovedmetoden vil ventelig være helikoptertransportert infanteri.

Sovjetisk fregatt, drevet av gassturbiner. På fordekket sees utskyttingsramper for anti-ubåtrakter, midtskips vises torpedorørene, aktenfor skorsteinen skimtes brønnen for luftvernraketter, videre to kanontårn hvorav et er innsiktet mot fotografen og helt akter er huset for den senkbare sonaren.

Sovjetisk stridsvogn føres over en elv eller fjord på en selvdrevet pontongbro. Slike midler gjør pansrede kjøretøyer langt mer mobile enn tidligere.

knyttet til Frontstaben for å samordne hærens og marinens operasjoner.

D-DAG MINUS FIRE UKER:

Større øvelser utføres hvorpå materialet fraktes til havnene. Depoter bygges opp, skip samles og flyene klargjøres for transportene.

Bevegelsene blir i stor grad oppdaget av vestlig etterretningstjeneste, men holdes hemmelig på NATO-topplan. De går bare til regjeringene i enkelte NATO-land.

D-DAG MINUS TO UKER:

Fly og flåtestyrker øker patruljeringen over Nordsjøen, Atlanterhavet Barentshavet stadig mer. Mindre øvelser avholdes av to krysserskadre vest og øst for Island.

Infanteridivisjonene transporteres etterhvert til utskipningshavnene og fortsetter øvelsene der.

Den elektroniske krigføringen intensiveres på mange plan og 13.luftarme begynner overføringen til flyplasser på Kola og til Polen og Øst-Tyskland. Jagerregimentene følger etter.

Den massive militære opprustningen og utplasseringen av de sovjetiske styrkene blir offentliggjort i massemedia i vestlige land. De stående styrkene i NATO-landene blir satt i lav alarmberedskap og forberedelser til mobilisering gjøres enkelte steder.

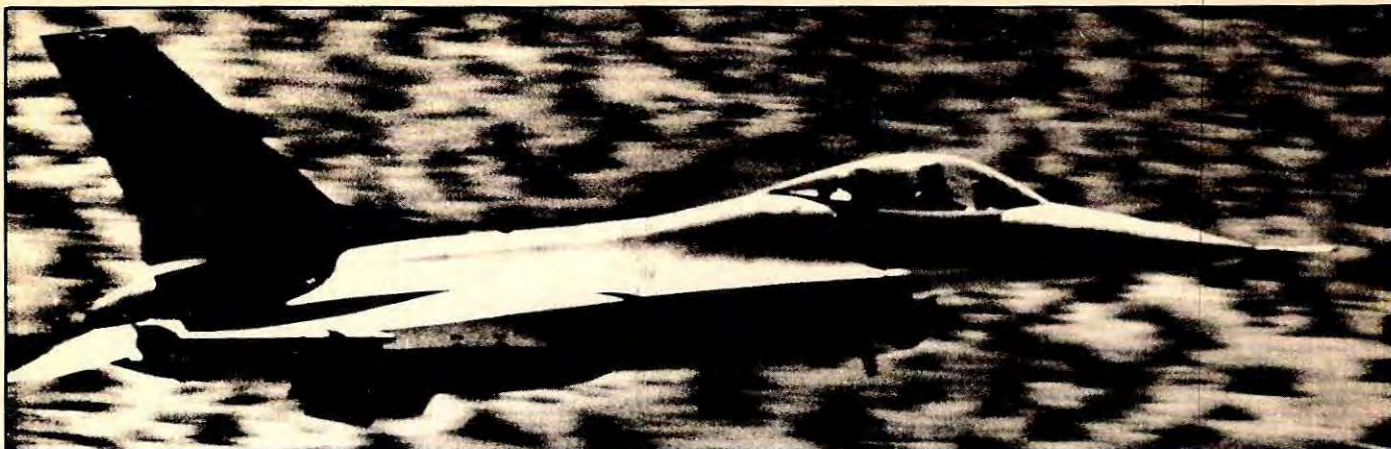
Den sovjetiske regjering erklærer at de ikke vil starte noen krig og beskylder NATO for å provosere.

D-DAG MINUS EN UKE:

Flere marinefartøy går ut fra Murmansk og slutter seg til de to gruppene som allerede er ute. Gruppene går lenger sør i Nordsjøen og sørvest i Atlanteren.

Opplastingen av lasteskipene er ferdig i Østersjøen og nærmer seg slutten for den nordlige gruppen.

En mindre gruppe marinefartøy går fra Østersjøflåten med kurs for Skagerak, De danske sund og Kattegat. Endel handelsskip følger etter lastet med utstyr.

En F-16 jager i stor hastighet i lav høyde. Så fremt flyplassene kan holdes åpne og forsvares mot bombing, kan F-16 bli det mest effektive invasjonforsvaret i Norge. Målene vil i første rekke være skip og jagerbombere.

Den Vest-Tyske marinen og marineflyvåpenet viser større aktivitet i Østersjøen enn ventet. I all hast transporteres to regimenter fra 45. Garde og 64. Garde til Kaliningrad-området for flytransport med Aeroflot istedetfor sjøtransport.

D-DAG MINUS FIRE:

Alle forberedelser nærmer seg slutten og endelig klarsignal for angrepet på Norge gis.

N A T O - l a n d e n e høyner alarmtilstanden og begynner å mobilisere enkelte nøkkelavdelinger. Permisjon inndras og utstyr klargjøres.

D-DAG MINUS TRE:

Troppene lastes ombord på krigsskip, bilferjer og lasteskip seiler enkeltvis fra begge gruppene.

Sovjet erklærer at marineøvelsen i Atlanteren og Nordsjøen er over og at skipene er på vei tilbake til Murmansk og Pechenga.

Lasteskip går i smågrupper fra Kola og Østersjøen på kvelden.

Sammentrekningen av flyene til Luftlandedivisjonen begynner på kvelden, lastingen pågår hele natten.

NATO begynner full mobilisering om kvelden.

D-DAG MINUS TO:

Krigsskipene med tropper til Bergen går fra Østersjøflaten om natten,

avgang kl.03.00, og de til Stavanger følger kl.08.00. Skipene til Kristiansand og Oslo går kl.12.00, det samme gjør de til Trondheim fra Kola. Kl. 22.00 om kvelden stikker landgangsfartøyene til Troms av gårde, sammen med krigsskipene til Narvik. Disse blir senere innhentet av krigsskipene til Tromsø. Dermed er alle eskadrene på vei, og følges av hovedgruppen av lasteskipene. Dette er større skip av Ro-Ro-typen, bilferger, trosset transportskip og tankere, i tillegg til krigsskipenes hjelpeskip.

Krysser og fregatteskadrene i Nordsjøen og Atlanteren fortsetter sør og vestover, kun enkelte skip drar østover og disse drar mot Norge istedetfor Kola.

Algeriske og Libyske tropper støttet av Sovjetiske og Cubanske enheter går til angrep på Marokko.

Den sovjetiske ambassadør i møte med den norske regjeringa sier at flåtebevegelsene i nord er årsaket av Marokkos angrep på Algerie. Han sier at mobilisering av de norske troppene i en situasjon da Sovjetiske enheter beveger seg *vekk* fra nordområdene, virker provokatoriske.

Den norske regjering fortsetter imidlertid mobiliseringen, men avviser forsterkninger fra NATO.

NATO-enheter i Middelhavet går mot Gibraltar og enheter i Atlanterhavet går mot Marokko.

På kvelden stanses de norske mobiliseringer, men de soldatene som har kommet blir ikke sendt hjem.

Meldinger fra Finland om transport av Sovjetiske enheter blir avvist. Fjernsynsbilder viser at troppene har finske uniformer.

D-DAG MINUS EN:

Full mobilisering i Norge, de sovjetiske skipene i Norskehavet er for nær norskekysten til at deres mål kan være Middelhavet. Meldingen går ut på ettermiddagen og fører til full alarmberedskap i Forsvaret, innføring av militær unntakstilstand.

Kort etter blir den sovjetiske ambassadør innkalt til regjeringen og overlatt en skarp note. Ambassadøren tar ikke imot noten. Istedet viser han fram en telexmelding om at Rjukan vil bli rammet av en SS-20 rakett hvis Sovjetiske enheter blir beskyttet av norske styrker. Dette vil skje dagen etter kl.08.00 om morgenen, den 22/3. Hvis ikke dette fører til stans i krigshandlingene fra de norske styrkene vil en ny rakett ramme Haugesund fire timer seinere.

Tidlig på kvelden sitter Stortinget og Kongen sammen. Regjeringen ønsker å bøye seg for presset, men opposisjonen tror det hele er bløff. Fra Forsvarets Overkommando kommer klare signaler om at Norge ikke må bøye seg for tomme trusler.

På kvelden lar statsministeren seg intervju i Fjernsynet og maner til nasjonalt samhold og appellerer til folket å vise ro og disiplin hva som enn

Sovjetisk luftlandebataljon i landningsfasen. På dette stadiet er de uhyre sårbare overfor angrep, de trenger et stort åpent område, lite vind og dagslys.

må skje. Han er unnvikende på direkte spørsmål om vi må sloss og nekter kategorisk å uttale seg på spørsmål om kjernefysiske våpen kan bli brukt mot de norske styrker.

Forsvarets avdelinger får beskjed om ikke å skyte først og heller ikke la seg provosere. Dette stiller avdelingene overfor helt umulige retningslinjer og moralen begynner å svekkes.

D-DAG Kl.00.00:

De første transportflyene med luftlanderegimentet går fra baser i

Sovjet og setter kursen mot Gardermoen, Fornebu, Kjevik og Sola.

D-DAG UTOVER NATTEN:

Jagere og jagerbombere går fra baser i Øst-Tyskland, Polen og Kola-halvøya. Sivile passasjerfly går fra basen i Sovjet mot de samme steder som luftlandedivisjonen.

Krigsskip går inn mot Fredrikstad, Oslo, Drammen, Larvik, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Åndalsnes, Trondheim, Namsos, Bodø, Narvik, Troms, Alta og Lakselv. (De viktigste kursivert).

Sovjetiske styrker rykker fram mot treriksgrensa øverst i Skibotndalen og mot Kirkenes. Kamper utvikler seg mellom F-16 jagere fra Rygge og sovjetiske eskortejagere over ytre Oslofjord, samtidig som Rygge utsettes for bombardement fra sovjetiske jagerbombere. Luftkamper over Troms mellom F-16 fra Bodø og jagere fra Kola, samtidig som Bodø flyplass angripes. Backfire-bombere angriper Ørlandet flyplass og kommer i kamp med F-16 flyene forlagt på plassen. Disse tre flyplassene er de eneste som blir angrepet og de er de eneste som har operative F-16-skvadroner. Ørlandet stasjoneres også varslingsflyene E-3A Sentry.

Radarer i NADGE-kjeden angripes av jagerbombere, og angrep på NIKE-batteriene, Sessvoll/Trandum, Huseby, Kolsås og militære mål i indre Troms følger utover natten.

Langtrekkende jagerbombere og bombefly, sammen med marinejegere landsatt fra ubåter, angriper kystfortene samtidig som krigsskipene slår seg gjennom. Den norske marines fartøyer viser stor grad av passivitet på grunn av de uklare ordrene fra Overkommandoen.

D-DAG Kl. H:

På Sola droppes to og på Kjevik et kompani fallskjermssoldater, og kort etter settes transportfly ned på plassene mens kampene ennå pågår.

På Fornebu droppes en bataljon og de etterfølges av transportflyene straks selve rullebanen er ryddet.

På Gardermoen droppes to bataljoner og det samme gjentar seg dog med mye større tap for angriperen.

Skipene som er brutt gjennom til Oslo, en krysser, to jagere, fire fregatter frakter bare 1500 mann og er svært sårbare overfor motangrep i landgangsfasen. Senere på dagen skal endel laseskip komme fram og også landsette tropper i Fredrikstad, Drammen og Horten, i tillegg til å frakte fler til Oslo. Forsyningene vil også komme da.

En jager og tre fregatter går til Larvik og en krysser, en jager og to fregatter til Kristiansand, med henholdsvis 500 og 900 mann.

Til Stavanger går det en jager og tre fregatter med 500 mann og til Bergen to jagere og tre fregatter med 700 mann.

Disse fire stedene er også mål for ytterligere forsterkninger utover dagen og kvelden, først og fremst Oslo og Bergen.

Eskorten består av femten dieseldrevne ubåter og disse har Skagerak som operasjonsområde etter at eskorteoppdraget er utført.

D-DAG KL. H: NORDFLÅTEN:

De 12 landgangsfartøylene, en krysser, 3 jagere, 8 fregatter og 6 korvetter frakter tropper inn i Troms. Dette utgjør 2000 marinesoldater og ca. 2500 andre soldater.

Til Narvik går to jagere, syv fregatter og fire korvetter med 1500 mann.

Til Trondheim går en krysser, tre jagere, åtte fregatter og seks korvetter med 2500 mann.

Og til Åndalsnes går to jagere, tre fregatter og 4 korvetter med 1000 mann. Disse siste hadde følge med Trondheimsgruppen og kom derfor ikke fram kl.H, men tre timer etter.

De fire gruppene har næreskorte av

åtte jagere med luftvernraketter og tyve dieseldrevne og fem atomdrevne ubåter.

D-DAG KL.H: OVER LAND:

Det »finske» regimentet fra 34. motoriserte infanteridivisjon går inn i Norge fra Finland. Den norske fortroppen ved Helligskogen blir nedkjempet og regimentet fortsetter ned mot den norske hovedstyrken i Skibotndalen.

Ett regiment fra 45.divisjon går over grensa fra Sovjet til Norge og avanserer innover fylket støttet av fly, helikoptere og mindre skip.

Okkupasjonens første fase

-MARINEINFANTERIREGIMENTET går inn i Troms i Lyngen, Sørreisa og Sjøvegan med full styrke og full oppsetning. Stasjoneres i Finnmark og på Svalbard.

-34.DIVISJON går med ett regiment ned Skibotndalen og sender nok et

regiment med skip til Troms. Resten av divisjonen kommer sammen med det tyngre utstyret utover D-dag og senere. Divisjonen stasjoneres i Troms, men overlater Harstad og Andøya til 45.divisjon.

-45.DIVISJON sender et regiment inn i Finnmark og størsteparten av et annet med skip til Narvik. Resten av divisjonen kommer etter D-dag og stasjoneres i Nord- og Sør-Hålogaland.

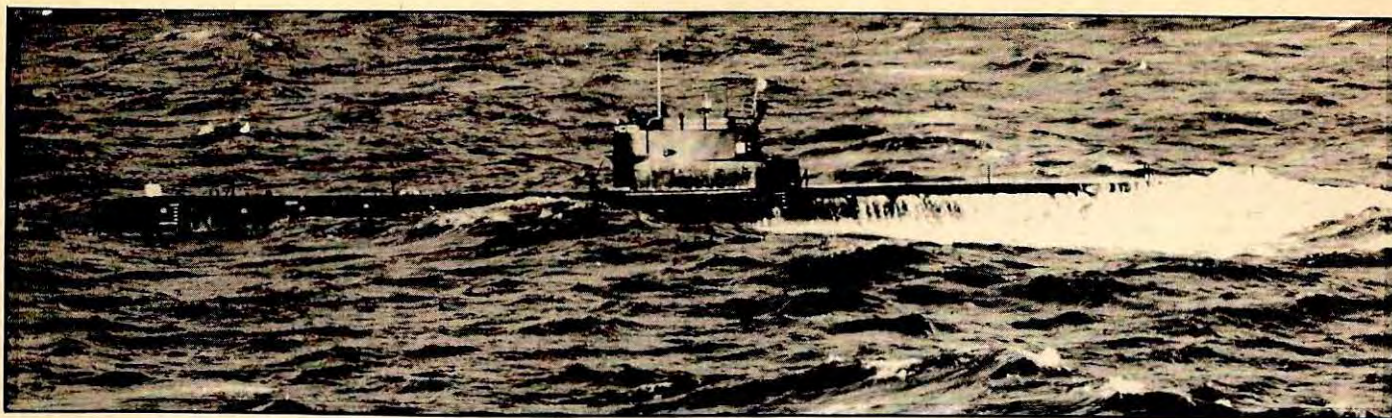
-77.GARDE DIVISJON skipes med et forsterket regiment til Trondheim, resten følger utover D-dag og D-dag pluss 1 og 2. Stasjoneres i Trøndelag, hovedkvarter i Trondheim.

-111.GARDE DIVISJON sender to bataljoner til Åndalsnes. Senere stasjoneres divisjonen på Vestlandet med hovedkvarter i Bergen.

-69.DIVISJON får overført et redusert regiment til Bergen og dette blir raskt avløst av 111.Garde. 69. divisjons hovedstyrke blir skipet direkte til Oslo etter 37.Garde og oppretter hovedkvarter på Hamar. Divisjonen skal være strategisk reserve på Østlandet.

Sovjetiske soldater forlater sine pansrede kjøretøyer og går i storm til fots. Dette er standard prosedyre i vanskelig lende eller hvis motstanden er hard. I tilfeller med lett og sporadisk motstand vil de avansere oppløst på kjøretøyet.

Sovjetisk ubåt av den nå så kjente Whisky-klassen. Disse eldre båtene ventes brukt for innsetting av sabotasje og kommandogrupper. Engelskmennene brukte ubåter til dette formålet på Falklandsøyene med svært godt resultat.

-64.GARDE DIVISJON sender to bataljoner med skip og ytterligere styrker med sivile fly til Stavanger og Sola. Stasjoneres på linjen Stavanger - Kristiansand.

-45.GARDE DIVISJON overfører to bataljoner til Larvik og tre til Kristiansand med skip. Ytterligere enheter følger med fly til Kjevik. Resten av divisjonen følger med skip og har ansvarsområde mellom Arendal og Drammen, inkludert Vestfold, Buskerud, Telemark og deler av Øst-Agder.

-37.GARDE DIVISJON sender et redusert regiment til Oslo med krigsskip. Resten av denne divisjonen og den etterfølgende 69. divisjon kommer med skip, og fly når flyplassene er klare. 37.G divisjon er hovedprioritert med transportmidler. Stasjoneres i Oslo og Østfold.

-76.LUFTLANDEDIVISJON droppes med et regiment på Gardermoen, Fornebu, Kjevik og Sola. Transportflyene vil gå i skytteltrafikk med resten av divisjonene og utstyret til de som eventuelt fraktes med sivile fly. Etter at oppdraget er utført, trekkes divisjonen ut av Norge og overføres til søflanken.

-2.GARDE STRIDVOGNDIVISJON blir ikke satt inn i Norge, det samme med

-ARTILLERIDIVISJONEN. Siden hver av de åtte motoriserte infanteridivisjonene har et stridsvognsregiment og et artilleriregiment i tillegg til stridsvognene og artilleriet i de tre infanteriregimentene, skulle ildkraften være stor nok.

-13.TAKTISKE LUFTARME' settes inn både fra Kola og Øst-Europeiske flyplasser. Stasjoneres etterhvert på *Rygge, Gardermoen, Kjeller, Fornebu, Torp, Kjevik, Lista, Sola, Flesland, Ørlandet, Værnes, Bodø, Evenes, Andøya, Bardufoss og Banak.* (De viktigste er kursivert).

-LUFTFORSVARSSTYRKENES jagerfly blir ikke satt inn i selve invasjonen, men stasjoneres senere på enkelte av flyplassene nevnt ovenfor.

-DET LANGTREKKENDE FLYVÅPENETS fly blir brukt til angrepene på flyplassene *Rygge, Ørlandet og Bodø* i innledningsfasen. Stasjonering av andre enheter av bombeflyene skjer for angrep sør og vestover. Dessuten stasjoneres tankfly for å støtte jager- og bombeflyene.

-MARINEFLYVÅPENET kommer til å stasjonere større enheter maritime patruljeringsfly, rekognoseringsbombers og liknende i Norge.

-MARINEN, hovedsakelig Nordflåten vil stasjonere et mindre antall store skip og et større antall mindre skip i Norge. Dessuten utbygges baser for

bunkring etc. Marinens mannskaper vil også bemanne de eksisterende kystfortene i tillegg til nye som blir konstruert.

Slik kan det muligens se ut i Norge etter en okkupasjon.

Spesialavdelinger mot indre motstand

De åtte motoriserte infanteridivisjonene som vi regner med innsatt i Norge, vil ha følgende hovedoppgaver:

-Nedkjemp de delene av den norske hæren som yter motstand under den sovjetiske invasjonen.

-Beskytte okkupasjonen mot forsøk på å »frigjøre» Norge fra amerikanske styrker.

-Garantere okkupantmaktens kontroll over det norske folket.

Imidlertid er ikke den vanlige vernepliktige infanterist særlig egnet til å bekjempe indre motstand av typen sabotasje og mindre geriljaaksjoner. Til dette formålet kan Sovjet sette inn flere av sine spesialavdelinger, avdelinger som er mer å sammenlikne med Gestapo og SD, altså politiavdelinger.

Disse politiavdelingene er til gjengjeld for lette mot en Folkehær i en likevektsperiode eller senere, da må de motoriserte infanteridivisjonene brukes. Dette fordrer ytterligere stasjonering av sovjetiske styrker i landet hvis ikke beredskapen mot en ytre fiende skal svekkes.

I en situasjon hvor presset på Sovjet er stort både i og utenfor Norge, må

Sovjet vurderer hvilken fare som er størst: Et omfattende indre opprør eller invasjon fra amerikanske styrker. Det er helt åpenbart at nærheten til de store basene på Kola gjør Norge svært interessant i en generell offensiv mot Sovjet. I en slik situasjon er også Finland og Sverige interessante objekter på strekningen Norge-Leningrad.

Uten å spekulere for mye på utgangen av det hele, må vi slå fast at Norge er viktigere å kontrollere for Sovjet, enn det var for Tyskland for førti år siden. Dette vil selvsagt føre til at Sovjet vil satse ganske mye på å opprettholde denne kontrollen og det er her spesialavdelingene kommer inn som et instrument mot den innledende indre motstanden.

Inkludert i disse avdelinger er *Marineinfanteriet* og *Luftlandestyrkene*. Disse vil få nøkkeloppgaver under selve invasjonen og kan enten bli trukket ut rett etter, eller stasjonert i landet.

Marineinfanteriet har utstyr på samme nivå som et vanlig infanteriregiment, men dette er stående avdelinger med landgangsfartøy som transport. Et regiment er tilknyttet Nordflåten med Norge som sannsynlig angrepsområde og to regimenter er knyttet til Østersjøflåten med Danmark og Vest-Tyskland som mål.

-Luftlandetroppene er organisert i små og lette divisjoner på litt over 8000 mann og i alt finnes 8 slike. Alt utstyret kan slippes i fallskjerm og dette inkluderer lette stridsvogner, stormpanservogner, lett artilleri, luftvern og alle støttevåpen av lettere type.

KGB, Komiteen for statens sikkerhet, organiserer også stridende avdelinger med tyngre våpen som stridsvogner og personellkjøretøy. Dessuten disponerer de helikoptre og mindre skip av korvettstørrelse og mindre. Deres hovedoppgave er å være grensevakter rundt hele Sovjet, følge de regulære hæravdelingene under offensiver og bekjempe indre motstand i okkuperte territorier.

MVD, Ministeriet for indre anliggender, er også utstyrt med tyngre våpen.

Deres hovedoppgave er den indre sikkerheten i Sovjet, både i krig og fred, vokte fangeleire, slå ned demonstrasjoner og streiker og vokte kommunikasjoner. De kan også settes inn ved fronten. KGB og MVD består av over 150.000 mann hver, og KGB har også en rekke andre oppdrag som rene agent og spionasjefunksjoner i utlandet.

Marineinfanteriets kommandoenheter er organisert med en tropp i hver flåte. Trenet som fallskjermjegere og froskemenn, og kan innsettes med fly, båt eller ubåt.

Luftlandestyrkenes kommandoenhet er et separat regiment stasjonert i Øst-Tyskland trenet for sabotasjeoppgaver i mindre grupper.

Rydoviki heter de enhetene som skal bygge opp geriljaavdelinger bak fiendens linjer i tilfelle angrep på Sovjet. Imidlertid kan de også settes inn i et okkupert land for å organisere anti-geriljaavdelinger av Quislingsoldater. Dvs. utdanne norske soldater for kamp mot norske motstandsenheter.

Vysotniki er sabotasjegrupper som opererer i enheter på 5 til 10 mann bak fiendens linjer. Droppes i fallskjerm.

GRU, Militærets etterretningstroppe, kan arbeide sammen med KGB-agenter i felten, men de er også KGBs vakthunder. I tillegg organiseres de i kompani og bataljonsenheter, gjerne med fiendens uniformer og utstyr for å forvirre. De har også blitt brukt i sivil, plassert før et angrep, for å foreta overraskelsesangrep på militære installasjoner som flyplasser ol. Dette skjedde i Tsjekkoslovakia i 1968.

Den politiske situasjonen ved et angrep på Norge

Den overordna målsettingen ved et sovjetisk angrep på Norge vil være av militær karakter. Det primære og kortsiktige målet er å få kontrollen over Nordflanken i en større konfrontasjon med USA og Vest-Europa.

Økonomiske motiver i retning av å få tilgang på ressurser og teknologi i Norge, er underordna de militære mål. Eventuelle politiske målsettinger om å danne et folkedemokrati av Øst-Europeisk type vil være underordna på kortere sikt. Dette er viktig fordi det vil avgjøre hva slags strategi Sovjet vil anvende ved okkupasjon av Norge.

Som før nevnt kan følgende strategi bli aktuell for Sovjet ved et angrep:

- Et massivt militært angrep med siktemål å trenge gjennom det norske invasjonsforsvaret og fjerne forutsetningene for en NATO-unnsætning.
- NATO-unnsætning.
- Et «tilbud» om ultimatum til den norske regjeringa om å akseptere en «politisk» løsning.
- En trussel om at norske byer blir utsatt for angrep med kjernefysiske våpen hvis det ytes motstand ved invasjon.

EN POLITISK LØSNING

Den type «politisk løsning» Sovjet vil tilby, kan være sydd over følgende lest: *-Full Sovjetisk militær kontroll*. De norske hovedstyrkene oppløses, noen mindre opprettholdes for syns skyld men legges inn under sovjetisk kontroll. Løfter om gjenoppbygning og mer sjølstendig stilling så snart den imperialistiske trussel fra USA er borte. *-Forbud mot anti-sovjetisk virksomhet*. Et mandat som gir russerne rett til å gripe inn og oppløse organisasjoner eller fjerne brysomme enkeltpersoner som setter seg opp mot okkupanten. Anledning til å besette nøkkelposisjoner i strategisk viktige etater med betrodd personell. Påbud til norske myndigheter om at de står ansvarlig for å straffe alle former for sabotasje og «provokator»-virksomhet.

Dersom de to foregående punktene overholdes, «kan alt fortsette som før». Nedsettelse av en felles handelskommisjon som løpende kan vurdere hvordan norsk produksjon og handel kan legges om for å motvirke den økonomiske krise i Norge ettersom handelen med vesten stort sett opphører.

Okkupasjonen er et faktum: Sovjetiske stridsvogner i Praha 1968. Bildet er tatt 15.september utenfor et bolig og fabrikkområde i en av forstedene.

En slik »politisk løsning» er selvfølgelig ikke annet enn en full kapitulasjon. Den infrir angriperens målsettinger samtidig som den begrenser omfanget av den militære konfrontasjonen. For å gi et skinn av at den også ivaretar norske interesser, vil den i form bli framstilt som en forhandlingsløsning.

Nå skal vi imidlertid være klar over at russerne er vant til å herske med bajonetter, ikke ved hjelp av et borgerlig demokrati. Dette gjør at de tenker på en annen måte, har andre erfaringer osv. Derfor trenger ikke det som for oss kan se ut som en »smart»

løsning, bli betraktet på samme måte av Sovjet.

For norske kapitulasjonsinnstilte politikere vil en »politisk løsning» være »å gjøre det beste ut av de nye realiteter». Militært vil man spare befolkninga for »ytterligere meningsløse ofre av menneskeliv og materiell eiendom». Økonomisk vil man »holde hjula igang». Og politisk vil man »forhindre det verste alternativet, at en fremmed makt tar over organiseringa av det norske samfunnet». Den som har lest norske politikeres kommentarer til situasjonen i Polen vil vite at denne typen argumenter har de stor sans for.

KAN NORGE MOTSTÅ DET SOVJETISKE PRESSET?

Vi har tidligere sagt, og står fortsatt fast ved at den mest sannsynlige utviklingen vil være følgende: Et sovjetisk angrep besvares med norsk mobilisering og forsvarskamp. Det borgerlige militærapparatet vil yte en viss motstand. Men fra det tidspunktet det blir klart at den forventete NATO-unnsætninga ikke kommer som planlagt og det borgerlige militærapparatet er overlatt til seg sjøl -- vil det bare være et tidsspørsmål om når det bryter sammen. Det vil da være

duket for kapitulasjon fra regjeringas side, og den fortsatte militære motstandskampen vil ta mer irregulære former.

På den annen side kan det norske sammenbruddet komme langt tidligere også. Som tidligere nevnt kan utpresningstaktikk med kjernefysiske våpen, gjøre den norske motstanden liten fra første øyeblikk. Og denne taktikken fra Sovjets side kan også føre til at Forsvaret ikke mobiliseres i Norge i noen særlig grad. Sovjet kan dermed fullstendig diktere både regjeringen, Stortinget og Forsvaret.

Denne vurderingen fra vår side bygger ikke bare på styrkeforholdet mellom Sovjet og NATO, men også på en del kjennetegn ved det herskende norske borgerskapet.

DET IMPERIALISTISKE BORGERSKAPET

Dette borgerskapet er som klasse et imperialistisk, og ikke et nasjonalt borgerskap. Forsvaret av norsk suverenitet og sjølråderett er for dette borgerskapet ikke et overordnet prinsipp, men en underordnet oppgave. som har en pris. Som en »små-stats-imperialist» har det hatt begrensede muligheter til å oppnå maksimal profitt. For å overvinne denne begrensningen har det norske borgerskapet lagt seg inn under de større imperialismaktene i USA og EF. Om »inngangsбилетten» har bestått i å avgi deler av den norske sjølråderetten, har dette aldri vært noen hindring dersom man øynet en sjanse til økt økonomisk gevinst for sin egen klasse.

Dette er viktig fordi som nasjonens ledere med regjeringsmakta vil de vurdere en militær konfrontasjon med Sovjet ut fra de samme kriterier: Fortsatt kamp eller kapitulasjon -- hvor har vi mest å hente? Hva tjener vår klasses interesser best?

Det norske borgerskapet har opp til nå samlet seg ganske enhetlig om en tett binding til USA-imperialismen. Men med den skjerpede økonomiske krisa, den økende splittelsen mellom supermaktene i Sovjets favor på bekostning av USA -- er dette bildet i ferd med å endres. En fløy leda av det

tradisjonelle borgerskapet i det private næringslivet holder fortsatt fast ved sin pro-USA kurs, men med flere forbehold enn tidligere. En annen fløy, leda av borgerskapet knytta til de hel og halvstatlige kapitalgruppene, er åpent i ferd med å løse på bindinga til USA. Denne fløyen ønsker en ny Øst-politikk, som erstatter den tidligere fronten mot Sovjet med »avspenning» og tilpasning. En slik ny Øst-politikk skal også åpne økonomiske porter: Tilgang på nye ressurser, nye markeder og dermed ny og sårt tiltrengt profitt til en kriseherjet industri.

Det interessante poenget med denne utviklinga i forhold til en krigssituasjon mellom Norge og Sovjet, er at taktikken fra Sovjet med å presse på for å få en »politisk løsning» ikke vil bli møtt med en samlet avvisning fra borgerskapet. Sterke krefter innafor borgerskapet er allerede i dag i ferd med å tilpasse seg de endrede realiteter, og vil nok se på en »politisk løsning» med interessert forståelse.

MULIGE FORSKYVNINGER INNEN BORGERSKAPET

Så langt har vi tatt opp den utviklinga vi ser som *mest sannsynlig*. La oss derfor til slutt kommentere de styrkeforskyvninger som kan endre denne vurderinga:

Tilpasningsfløya innafor borgerskapet er den som idag klart styrker seg. Den møter den økonomiske krisa og den skjerpede krigstrusselen med en politikk som tilsynelatende har noe å by på til oss alle. Den lover borgerne nye markeder og den lover oss alle fred og avspenning. Denne fløyen vil kunne ta over ledelsen i DNA, og med SVs støtte ha en fair sjanse på regjeringsmakta i -85.

En slik utvikling vil representere en reell styrkeforskyvning. Den vil få direkte militærpolitisk betydning ikke bare gjennom reduserte budsjetter, men fordi mobilisering til forsvarskrig er en politisk avgjørelse som tas av regjeringa. Med en slik norsk regjering er det vanskelig å tenke seg noen full militær konfrontasjon med Sovjet --

desto lettere å tenke seg en hel flora av »politiske løsninger». Selv om tida ser ut til å arbeide mot pro-USA-fløya av borgerskapet, må vi ikke glemme at det fortsatt er denne fløya som ganske suverent kontrollerer de fleste maktposisjonene innafor økonomien, politikken og militærapparatet. Og USA er fortsatt ingen død hund. Selv om en god del av disse borgerne nok også ville finne seg en plass med Sovjet som storebror, gjelder trolig det motsatte for enda fler av dem. I motsetning til kommende statskapitalister og nomenklatur har mange av disse lite å hente, mye å tape. Deres makt og posisjoner er tett knytta til vestlig økonomi gjennom råstofftilganger, teknologi, finansiering og markeder. Og i tillegg til dette kommer hele den ideologiske, politiske og kulturelle bindinga til Vesten.

Et militært nederlag for NATO i Norge vil føre til dramatiske omkalfatringer -- men det vil ikke med et slag oppheve alt dette. Grupper av borgerskapet vil organisere sine »stay-behind»-grupper og bringe sine ledere i sikkerhet i England eller USA. Greier de å holde fast ved regjeringsmakta og få med seg kongehuset -- vil de fortsatt formelt lede nasjonen i krig mot okkupasntene.

En slik utvikling vil skape store vansker for Sovjets ønsker om en »politisk løsning». Den vil gi motstandskampen et større omfang og en større legitimitet, skvise tilpasningspolitikkerne og tvinge russerne inn i rollen som tradisjonelle okkupasnter.

En slik sovjetisk okkupasjon vil i prinsippet ikke atskille seg særlig fra den tyske under 2. verdenskrig.

DE NORSKE PATRIOTENE

Hva så med de norske patriotene -- de som ønsker å forsvare Norges sjølråderett uavhengig av såvel USA som Sovjet. De finnes, først og fremst i arbeiderklassen, men også blant bønder og fiskere, intellektuelle og endog som enkeltpersoner i borgerskapet og i offiserskorpset.

Vi kan i denne sammenheng likevel fastslå at de patriotiske kreftene ved

selve *krigsutbruddet* vil være for svake til å ha noen avgjørende betydning. En diskusjon rundt motstandsfrontens sammensetning, politikk, program og organisering faller utenfor oppgavene til dette heftet. Denne diskusjonen er så omfattende og viktig at den krever en langt mer omfattende behandling enn det er mulig å gi her, spørsmålet vil bli tatt opp til grundig diskusjon i andre sammenhenger.

Et okkupert folk

Situasjonen er som følger:

- Vel 200.000 sovjetiske soldater står i landet.
- Den norske hæren har kapitulert.
- Regjeringen er erstattet av en sovjetisk militær administrasjon.
- Russerne får støtte av en ubetydelig del av folket og en langt større gruppe samarbeider aktivt med okkupanten.

HARD ELLER MILD OKKUPASJON?

Krigen i Norge mellom 1940 og 1945 var egentlig ingen krig, men en relativt fredelig okkupasjon preget av en god del passiv motstand og sabotasje i begrenset omfang. Følgende tall skulle vise dette klart:

Av en befolkning på tre millioner, mistet 3 promille livet mellom 1940 og 45. Dette er rundt 10.000 nordmenn.

En tredjedel av disse var sjøfolk hovedsakelig i handelsflåten. Noe over 1000 mistet livet i de allierte styrkene utenfor Norge og noe under 1000 i kampene i Norge i 1940. 1000 falt i tysk tjeneste på Østfronten.

2000 døde i konsentrasjonsleire i Tyskland og Norge. I Norge ble 366 henrettet, 39 døde under tortur, 43 begikk selvmord etter fengsling eller under tortur og 65 angivere ble likvidert. *Og 162 falt i kamp i Norge mellom kapitulasjonen i juni 1940 og frigjøringen i mai 1945.*

Vi skal ikke glemme de 162, men de var så sørgelig alene. Det var de som falt i den *væpnede kampen* i Norge og dette illustrerer hvordan forholdet var mellom undertrykkelse og motstand i disse årene. 2500 ble drept etter

fengsling og deportasjon og det er et *stort tall* det er fjerdeparten av de samlede falne.

DEN TYSKE OKKUPASJONEN

Dette viser at okkupasjonen var *hard* og ikke mild og at tyskerne kontroll var bortimot fullstendig.

Vi vet at tyskerne for *mildere* frem i Danmark, men at den væpnede motstanden fra danskene var mer omfattende enn her.

Vi vet at tyskerne for *hardere* frem i Hellas, men at den væpnede kampen var mer omfattende enn her.

Her kan det synes som det ikke er en automatisk sammenheng mellom undertrykkelse og motstand, og at flere faktorer, bl.a. historiske særegenheter spiller inn.

DE SÆREGNE NORSKE FORHOLDENE

Det var en rekke særegne forhold før, under og etter den tyske invasjonen i Norge. Her er noen av de viktigste, men ikke nødvendigvis i prioritert rekkefølge.

- 1) *Kommunistpartiet sviktet* fullstendig både før, under og i lang tid etter invasjonen.
- 2) Det norske *sosialdemokratiet* hadde i årevis neglisjert det norske forsvaret og stått for *pasifisme* og nederlagsstemning.
- 3) *Regjeringen sviktet* landet ved sine holdninger i april 1940.
- 4) Det norske *offiserskorps* var gjennomsyret av *tysksympatier* og overdreven respekt for den tyske krigsmakta.
- 5) Det ble ikke mobilisert skikkelig rundt 9. april og motstanden fikk aldri noen «flying start».
- 6) Tyskerne med god hjelp av «gode» nordmenn, klarte å få kanalisert *motstanden mot Quisling* og Nasjonal Samling istedetfor mot okkupantmakten.
- 7) Tyskernes okkupasjon ble i stor grad *legitimert* gjennom diverse forhandlinger om *Administrasjonsråd* etc.
- 8) *Borgerskapet* kontrollerte den

eneste organiserte *motstandsfronten* i lang tid og oppfordret gjennom denne til måtehold og minimal motstandskamp.

9) Sympatiene og antipatiene i det norske folket før invasjonen var særegne:

- a) Noen var mest for England og mot Sovjet.
- b) Noen var mest for Tyskland og mot Sovjet.
- c) Noen var mest for Sovjet og mot England.

Hvem i alle dager var mest mot Tyskland og for Norge?

10) *Rivaliseringene* mellom den sivile øverstkommanderende i Norge, *Terboven* og den militære øverstkommanderende, *Falkenhorst*, var særegne for Norge, og bidro til hardere undertrykkelse.

11) Kommunistpartiet hadde ingen strategi for motstandskampen da de endelig kom i gang og førte aldri frem noen politikk for frigjøring og freden etterpå.

Grunnen til at vi sier dette, er for å vise hvor sentralt *vår* stilling er nå, og kan bli i framtida. Det er klart at en rekke forhold i norsk politikk er påvirkelig fra et skikkelig kommunistparti før en invasjon, etter er kommunistpartiets arbeid helt avgjørende for utviklingen.

FORSYNINGSSITUASJONEN

Vi må forvente at Norge må brødfø okkupanten, bidra med mat til Sovjet selv og i hovedsak leve på hva Norge kan produsere. At dette blir noen ønskesituasjon, kan vi neppe vente oss.

Vi kan istedet vente oss en fordelingsnøkkel som går på rasjoneringskort til de som arbeider for okkupanten og kamp om smulene blant alle de andre.

Norges lave selvforsyningsgrad sammen med Sovjets jordbrukskrise, traktorbrennstoffet til stridsvogner, administrative og fordelingsmessige problemer og en manglende import, kan bety at befolkningen i et okkupert Norge virkelig får oppleve alvorlig sult. Føden kan bli okkupantens viktigste våpen i kampen om støtte for sin politikk og den kan bli brukt som et

Sovjetiske marinejegere angriper i grålysningen etter å ha blitt landsatt fra ubåt eller et annet fartøy i ly av mørket. Slike angrep kan rettes mot kommandosentre, marinebaser, kystfort o.l.

represalievåpen mot utstrakt motstand fra det norske folket.

Under gitte forutsetninger, avler undertrykkelse motstand. Et eksempel på dette var den store hungerdemonstrasjonen i Aten under siste krig. Der stormet tusenvis av ubevæpnede mennesker tyskernes hovedkvarter i byen og ble meiet ned av maskingeværskaller. Dette førte til hundrevis av drepte og en øreliten bedring av matvaresituasjonen. Men denne situasjonen satte aldri tyskernes okkupasjon av Hellas i fare, den viste bare at det går en grense et sted.

Det er åpenbart at en motstandsbevegelse ikke kan operere effektivt i byer under slike forhold. Bortsett fra den oversiktlige situasjonen i en by, hvor alt annet enn små operasjoner er umulige, ville troppene rett og slett sulte ihjel eller ligget andre alvorlig til byrde. En

geriljabevegelse trenger rom for å manøvrere og den trenger forsyninger for å holde kampene i gang. Derfor må den ut på landsbygda.

Et problem er at det er så vanskelig å bedre den norske selvforsyningsevnen på kort sikt. Men dette er et svært viktig langsiktig tiltak.

Bybefolkningen vil i stor grad måtte fryse seg gjennom vinteren uten olje til parafinovnene sine og klare seg med stearinlys istedetfor elektrisitet.

DE SOSIALE FORHOLDENE

En okkupasjon vil i størst grad ramme de som er minst produktive og de som mest trenger hjelp fra helseinstitusjonene.

Dette betyr at de eldre, de kronisk syke og barna. Vi må forvente at sykehus i hovedsak blir forbeholdt okkupasants løpegutter i tillegg til soldatene, vi må forvente at

trygdevesen forsvinner og vi må vente at skolesituasjonen helt blir på okkupasants vilkår. Vi må også forvente stor grad av umenneskelig tvangsarbeid på festningsverker og vilkårlig fengsling av alle opposisjonelle de får tak i.

BEVEGELSESFRIHETEN

Jernbaner og veier i et okkupert Norge vil være militært område og militært ansvar. De sovjetiske konstruksjons-soldatene settes opp i bataljoner for vei- og jernbanebygging i tillegg til vedlikeholdsarbeider. Russerne er jo selv vant til at ingen reiser dit de ikke har en særlig grunn til å reise, bevegelsesfriheten kommer til å kun gjelde offisielle tjenestereiser og reiser til arbeid. Under siste krig var det også nødvendig med pass for å reise fra Oslo til Drammen, og slike ting setter

store begrensninger på folk som ønsker små turer på bondelandet for å bytte sølvtøy med en biff.

Den gang var det selvsagt også forbudt å bruke privatbil og man trengte kjøresedler og tillatelse for å benytte firmabil. Et utstrakt portforbud i byene på kveldene og nettene vil også sette begrensninger på ferdsel til fots eller på sykkel.

Poenget er at det er mulig å sette så store begrensninger på bevegelsesfriheten og samtidig fysisk kontrollere den, at det vanskeliggjør organisert motstand i byene i avgjørende grad.

PROPAGANDAKRIGEN

Kommunikasjon betyr også informasjon, hovedsakelig gjennom aviser og NRK. Under siste krig fortsatte de viktigste avisene å komme ut og godtok sensuren. Radioapparatene i hele landet ble samlet inn for at folk ikke skulle høre på London. Tyskerne brukte ikke informasjonsvåpenet aktivt, de prøvde i stedet å hindre at motstanderen fikk bruke det.

I våre dager er ikke slikt mulig, og vi vil kunne få oppleve en ren propagandakrig fra okkupanten over eteren, både i radio og fjernsyn. Aviser som ikke stiller seg aktivt på okkupantens side, vil sikkert bare bli forbudt.

DEN SIVILE SITUASJONEN ER AVHENGIG AV KRIGENS UTVIKLING

Alle forhold vedrørende den sivile siden, er avhengig av hvordan krigen går på hovedfrontene. En endelig sovjetisk seier vil selvsagt bety at den sivile infrastrukturen bygges opp igjen og at »Folkedemokratiet Norge» er et faktum. Under slike betingelser vil motstandskampen i Norge få store vanskeligheter hvis den ikke på forhånd har nådd et forholdsvis høyt nivå. Mulighetene våre til oppbygging og organisering av fronten er størst mens storkrigen raser og okkupanten har hendene fulle på andre frontavsnitt i tillegg. Men dette er selvsagt avhengig av det forberedende arbeide før krigen bryter ut.

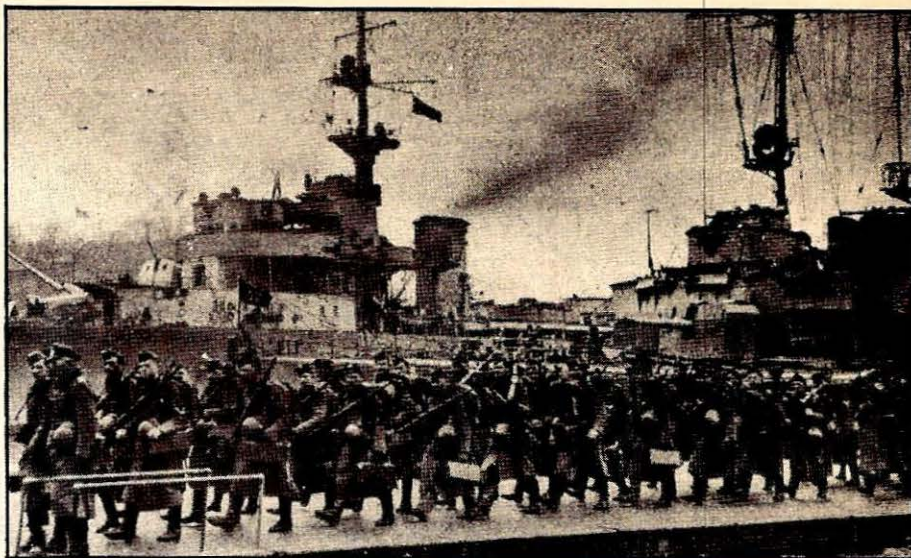

Lette sovjetiske oppklaringsvogner svømmer over en elv på fiendens flanke for å rekognosere.

KRIG I NORGE - 1940

INVASJONEN:

Bergen 1940: Tyske soldater fra 69. infanteridivisjon går i land fra krigsskip på havnen. Landstigningen foregår under sto ro, med hjelmene hengende i beltet.

Fornebu 1940: Tyske soldater stiller opp etter landingen på flyplass. Norge hadde 7 operative jagerfly i 1940, og disse var basert på Fornebu. Etter nedkjempingen av jagerne og det lille flyplassforsvaret, var veien til hovedstaden klar.

Arendal 1940: Tyskerne lossrer en av sine berømte 88 mm kanoner på havna. Dette skytset ble brukt som luftvern, panservern, artilleri og dessuten som hovedvåpen på Tiger stridsvognene.

I våre dager kan en slik lossing forenkles betraktelig ved hjelp av bilferger, Roll-on, roll-off skip og Containerskip, men havnekapasitetene kan likevel bli flaskehalsar.

KRIG I NORGE - 1940

TYSKERNE AVANSERER:

Ved Hønefoss 1940: Tyske soldater avanserer sakte i dekning av en lett stridsvogn. De norske styrkene hadde ikke panservern-våpen og kunne sjelden stanse et angrep med panser.

Ved Oslo 1940: Tyske soldater angriper gjennom en bombet gård på Østlandet.

Namsos 1940: Engelske soldater i ruinene av byen etter tyske flyangrep i slutten av april.

KRIG I NORGE - 1940

MOTSTAND:

Norge 1940: Tyske soldater rydder en vei-sperring etter å ha drevet de norske styrkene på retrett etter et flankeangrep.

Narvik 1940: Norske soldater graver skyttergraver i påvente av et tysk angrep. Det var uvanlig at norske soldater hadde så bra utstyr som disse den gangen, spesielt de hvite forsvinningsdraktene.

Norge 1940: Norske styrker etter et angrep på en tysk lastebilkolonne.

Dette er et hefte om angrepet på Norge, om det kommer. Det er i hovedsak en militær studie, i mindre grad en politisk. Heftet går gjennom de norske forsvarsdoktrinene med et svært kritisk blikk og viser hvor ubrukbar NATOs strategi er for vårt land.

Heftet viser også hvordan et sovjetisk angrep kan bli, hvilke styrker som kan settes inn og på hvilken måte. Her er også en kronologisk gjennomgang av hvordan forspillet til

en invasjon kan utvikle seg, fra flere måneder før til D-dag klokken-H.

Heftet ser litt på atomvåpen, litt på de sovjetiske spesialstyrker, litt på de politiske forutsetninger og trekker noen lærdommer fra siste krig.

Dette er ikke et skrift for de lærde, for ekspertene, men for alle som er interessert og som bør bli interessert i forhold som har med krig og fred å gjøre, særlig krig.

ISBN 82-7094-367-3